

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 31.1.2006
KOM(2006) 16 v konečnom znení

2006/0006 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii
systémov sociálneho zabezpečenia**

(predložený Komisiou)

ODÔVODNENIE

1) KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Článok 89 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 stanovuje, že ďalšie nariadenie ustanoví postup na vykonávanie tohto nariadenia.

- **Všeobecný kontext**

Pravidlá koordinácie národných systémov sociálneho zabezpečenia patria do rámca voľného pohybu osôb a mali by prispieť k zlepšeniu životnej úrovne a podmienok zamestnania európskych občanov, ktorí sa pohybujú v rámci EÚ. V súčasnosti je koordinácia zabezpečená nariadením (EHS) č. 1408/71 a jeho vykonávacím nariadením (EHS) č. 574/72. Nariadenie (ES) č. 883/2004 má nahradiť nariadenie (EHS) č. 1408/71. Uplatňovanie nových pravidiel koordinácie nariadenia (ES) č. 883/2004 bude možné až vtedy, keď bude prijaté príslušné vykonávacie nariadenie, ktoré nahradí nariadenie (EHS) č. 574/72. Čo sa týka formy, navrhovaný legislatívny nástroj zodpovedá nástroju, ktorý existuje v súčasnosti. V podstate má za cieľ zmodernizovať a zjednodušiť existujúce pravidlá.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Nariadenie (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71, v znení zmien a doplnení naposledy podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 z 13. apríla 2005, Ú. v. EÚ L 117, 4.5.2005.

Podobnosť: tak nariadenie (EHS) č. 574/72, ako aj návrh, majú za cieľ stanoviť postup na vykonávanie nariadenia, ktorým sa koordinujú systémy sociálneho zabezpečenia.

Rozdiel: účelom návrhu je zjednodušiť a zmodernizovať ustanovenia nariadenia (EHS) č. 574/72 najmä posilnením spolupráce medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia a zlepšením metód výmeny údajov medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia.

- **Súlad s inými politikami a cieľmi Únie**

Neuplatňuje sa.

2) KONZULTÁCIE SO ZÚČASTNENÝMI STRANAMI A HODNOTENIE DOSAHU

- **Konzultácie so zúčastnenými stranami**

Použitie metód konzultácií, hlavné cieľové sektory a všeobecný profil respondentov

Návrh nariadenia má predovšetkým za cieľ konkrétne definovať postupy potrebné na uplatňovanie zásad základného nariadenia pre používateľov nariadenia, občanov a inštitúcie sociálneho zabezpečenia členských štátov. Napríklad v oblasti starobných dôchodkov treba upresniť, aké formality musí poistenec splniť v súvislosti so žiadosťou o výplatu svojho dôchodku, ktorej inštitúcii musí žiadosť predložiť, keď pracoval vo viacerých členských štátoch, aký systém vzájomnej výmeny informácií budú inštitúcie

povinné uplatňovať za účelom zohľadnenia celej doby zamestnania dotknutej osoby a ako má každá inštitúcia vymerať dôchodok, ktorý bude vyplácať. Na účely vypracovania konkrétnych návrhov o najúčinnnejšej organizácii každodennej spolupráce medzi inštitúciami v prospech osôb, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, sa uskutočnilo veľa konzultácií s odborníkmi v oblasti sociálneho zabezpečenia v členských štátoch. Cieľom konzultácií bolo najmä získať odborný posudok na čo najprimeranejšej úrovni, najmä na úrovni inštitúcií sociálneho zabezpečenia. Preto sa vytvorilo niekoľko pracovných skupín zodpovedajúcich rôznym rizikám, ktoré sú kryté systémami sociálneho zabezpečenia: choroba, pracovné úrazy, choroby z povolania, invalidita, staroba, nezamestnanosť, rodinné dávky.

Okrem toho, útvary Komisie ako sekretariát Správnej komisie pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov (CASSTM), ako aj útvary Technickej komisie a Komisie audítorov v rámci CASSTM, sú v úzkom a stálom kontakte s odbornými pracovníkmi, ktorých určili členské štáty na uplatňovanie pravidiel koordinácie.

Zhrnutie získaných odpovedí a spôsobu, akým boli zohľadnené

Uskutočnili sa zasadnutia pracovných skupín odborníkov. Skupina s horizontálnym určením a osobitným poslaním vypracovať návrhy týkajúce sa štruktúry a celkového ladenia vykonávacieho nariadenia vypracovala neformálnu súhrnnú správu, ktorá obsahuje hlavné smery. Tieto hlavné smery boli do návrhu poväčšine zapracované.

• **Zhromažďovanie a využívanie expertízy**

Príslušné vedecké / znalecké oblasti

Sociálne zabezpečenie.

Použité metódy

Pracovné skupiny znalcov z oblasti sociálneho zabezpečenia a jeho jednotlivých častí: choroba, pracovné úrazy, choroby z povolania, invalidita, staroba, nezamestnanosť, rodinné dávky.

Hlavné konzultované organizácie /odborníci

V členských štátoch sa na tému sociálneho zabezpečenia uskutočnili mnohé konzultácie s odborníkmi. Účelom konzultácií bolo predovšetkým získať odborné posudky na čo najprimeranejšej úrovni, najmä na úrovni inštitúcií sociálneho zabezpečenia. Preto sa vytvorilo niekoľko pracovných skupín zaoberajúcich sa rôznymi rizikami, ktoré sú kryté systémami sociálneho zabezpečenia: choroba, pracovné úrazy, choroby z povolania, invalidita, staroba, nezamestnanosť, rodinné dávky.

Zhrnutie získaných a použitých stanovísk

Existencia potenciálne závažných rizík s nezvratnými dôsledkami nebola spomenutá.

Nutnosť zjednodušiť postupy pre používateľov nariadenia, inštitúcie sociálneho zabezpečenia, kompetentné úrady, zamestnávateľov a poistencov, zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby a objasniť práva a povinnosti týchto rôznych

účastníkov v rámci koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia.

Použitie prostriedky na účely sprístupnenia výsledkov odborných posudkov verejnosti

So zreteľom na odborný charakter problematiky a neformálny charakter získaných odborných posudkov sa tieto posudky neuverejňujú.

• **Hodnotenie dosahu**

Vykonávacie nariadenie je dokument, ktorý občanom umožní využívať výhody, ktoré im poskytuje nariadenie (ES) č. 883/2004. Treba očakávať, že bude prijatý legislatívny nástroj tvorený základným nariadením a jeho vykonávacím nariadením, aby sa mohli uplatňovať nové pravidlá v záujme modernizácie, zjednodušenia a zlepšenia práv občanov. Nariadenia (EHS) č. 1408/71 a 574/72, ktoré sú v súčasnosti v platnosti, sa nahradia nariadením (ES) č. 883/2004 a jeho vykonávacím nariadením. Tieto nástroje by nemali nijako zvlášť ovplyvniť súčasnú situáciu z hľadiska nákladov na prácu a nákladov pre inštitúcie sociálneho zabezpečenia a úrady, pracovníkov alebo ich zamestnávateľov. Keďže cieľom nových pravidiel je naopak zlepšiť fungovanie a koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia a uľahčiť postupy v záujme všetkých užívateľov nariadenia, prijatie týchto pravidiel je pre používateľov nariadenia prínosom oproti pravidlám, ktoré platia v súčasnosti. V tomto štádiu je obtiažne zmerať prínos, ktorý vyplynie z nových pravidiel pre inštitúcie sociálneho zabezpečenia, pre zamestnávateľov, najmä pre malé a stredné podniky a pre poistencov, zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby. Navrhované opatrenia majú za cieľ zlepšiť služby občanom. Tento návrh sa zameriava na zlepšenie podmienok voľného pohybu v Únii najmä zavedením opatrení na skrátenie času, ktorý je v súčasnosti potrebný na vymeranie a vyplatenie dôchodkov osobám, ktoré pracovali v niekoľkých členských štátoch.

Okrem toho, tieto návrhy sa vzťahujú na oblasť administratívy, pretože urýchlenie postupov sa dá dosiahnuť predovšetkým používaním elektronických prostriedkov na výmenu informácií medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia. Význam používania elektronických nástrojov pri výmene údajov medzi inštitúciami uznávajú všetky členské štáty v kontexte akčného plánu, ktorý nedávno prijala CASSTM.

3) PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

• **Zhrnutie navrhovaných opatrení**

Účelom návrhu vykonávacieho nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia je dokončiť modernizáciu a zjednodušenie súčasných nariadení – nariadenia (EHS) č. 1408/71 a jeho vykonávacieho nariadenia (EHS) č. 574/72. Tento nástroj je základným dokumentom upravujúcim voľný pohyb osôb v Únii.

Jeho cieľom je definovať postupy na konkrétne uplatňovanie pravidiel ustanovených nariadením (ES) č. 883/2004 pre všetky dotknuté subjekty: poistencov, inštitúcie sociálneho zabezpečenia a príslušné orgány členských štátov.

Návrh dopĺňa opatrenie modernizácie zavedené nariadením (ES) č. 883/2004 a jeho cieľom je zlepšiť súčasné postupy tým, že ich zjednoduší a spresní ustanovenia, ktoré sa

vzťahujú na mnohé oblasti. V tomto smere je účelom návrhu jasnejšie vymedziť práva a povinnosti jednotlivých zúčastnených strán určením postupov, ktoré sa budú musieť dodržiavať.

Návrh má zároveň za cieľ špecifikovať všetky dôsledky prehĺbenej spolupráce medzi rôznymi zúčastnenými stranami uvedenými v nariadení (ES) č. 883/2004.

Skutočnosť, že nariadenie (ES) č. 883/2004 sa odteraz vzťahuje na všetkých európskych občanov, pretože sa týka aj osôb, ktoré nie sú hospodársky činné, znamená modernizáciu spôsobov a postupov spolupráce medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia členských štátov.

Konkrétne ide o zjednodušenie postupov v záujme poistencov a o urýchlenie lehoty na odpoveď a spracovanie cezhraničných situácií inštitúciami v rôznych odvetviach sociálneho zabezpečenia: choroba, pracovné úrazy, choroby z povolania, invalidita, staroba, nezamestnanosť, rodinné dávky.

Uvedený cieľ má za následok osobitný dôraz na používanie moderných metód výmen informácií. Elektronické výmeny údajov medzi inštitúciami sú nevyhnutné na uľahčenie prenosu informácií potrebných na fungovanie a koordináciu a najmä na určenie a výpočet nárokov poistencov.

- **Právny základ**

Články 42 a 308 Zmluvy o ES.

- **Zásada subsidiarity**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje v prípade, že návrh nespadá do výlučnej pôsobnosti Spoločenstva.

Ciele návrhu sa nemôžu dostatočne dosiahnuť činnosťou členských štátov z nasledujúcich dôvodov.

Zamýšľaný cieľ, t. j. prijatie realizačných postupov s cieľom zaručiť opatrenia na koordináciu sociálneho zabezpečenia, sa nemôže dostatočne dosiahnuť členskými štátmi, ako bolo explicitne zdôraznené v nariadení (ES) č. 883/2004 (odôvodnenie 45). Článok 42 Zmluvy o ES totiž ustanovuje, že v oblasti sociálneho zabezpečenia prijíma Rada opatrenia na zaručenie voľného pohybu pracovníkov.

Tieto ustanovenia majú formu koordinačného nariadenia, ktorého rozsah pôsobnosti sa postupne rozšíril na osoby samostatne zárobkovo činné, na študentov, dôchodcov, štátnych zamestnancov a na všetkých poistencov.

Nariadenie má vzhľadom na svoju povahu určiť opatrenia potrebné na to, aby osoby, na ktoré sa vzťahuje, mohli cestovať, mať pobyt alebo bydlisko v inom členskom štáte bez toho, aby prišli o svoje nároky na sociálne zabezpečenie. Aby sa zaručilo zachovanie ich nárokov, nariadenie ustanovuje rôzne postupy so zreteľom na špecifické potreby v súvislosti s jednotlivými časťami sociálneho zabezpečenia. Obsahuje však aj všeobecné zásady, ktoré umožňujú, aby koordinácia fungovala. K týmto zásadám patrí jednotnosť vykonávacích právnych predpisov, obdobnosť faktov a rovnosť

zaobchádzania. Členské štáty sú povinné ich dodržiavať, ale iba oni sú oprávnené určiť, zorganizovať a financovať vnútroštátny systém sociálneho zabezpečenia.

Čo sa týka cezhraničných situácií, žiaden štát nemôže konať sám. Existujúce dvojstranné dohovory boli nahradené koordinačným nariadením, ktoré malo za následok zjednodušenie a rovnaké zaobchádzanie s poistencami v súlade s každým uplatniteľným vnútroštátnym právnym predpisom z oblasti sociálneho zabezpečenia.

Ciele návrhu sa môžu dosahovať lepšie činnosťou Spoločenstva z týchto dôvodov.

Koordinácia vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia má zmysel iba na úrovni Spoločenstva - nachádza svoj základ a opodstatnenie vo voľnom pohybe osôb v Únii.

Tieto pravidlá sa týkajú každého európskeho občana, ktorý sa pohybuje v Únii, bez ohľadu na dôvod jeho pohybu.

Iba členské štáty sú oprávnené určiť, organizovať a financovať svoje vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia.

Z tohto dôvodu návrh spĺňa zásadu subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov.

Členské štáty, príslušné orgány a inštitúcie sociálneho zabezpečenia sú i naďalej zodpovedné za organizovanie a financovanie svojho vnútroštátneho režimu sociálneho zabezpečenia.

Zlepšenie postupov a vyjasnenie práv a povinností jednotlivých účastníkov môže priniesť úspory z hľadiska nákladov na administratívne spracovanie (úhrada pohľadávok medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia) a účinné naplnenie potrieb občanov (skrátene lehôt na vrátenie alebo úhradu dávok). Posilnenie spolupráce medzi inštitúciami je dôležitým faktorom pre boj proti podvodom a zneužívaniu.

- **Výber nástrojov**

Navrhovaný(-é) nástroj(-e): nariadenie.

Ostatné nástroje neboli vhodné z týchto dôvodov.

Modernizácia existujúceho legislatívneho nástroja, t. j. nariadenia (EHS) č. 574/72, vykonávacieho nariadenia pre nariadenie (EHS) č. 1408/71, ktoré bude nahradené nariadením (ES) č. 883/2004. Pripomeňme, že nariadenie (EHS) č. 1408/71 je koordinačným a nie harmonizačným nariadením, takže iba členské štáty sú oprávnené organizovať a financovať svoj vnútroštátny systém sociálneho zabezpečenia. Voľba koordinačného nariadenia na ochranu práv sociálneho zabezpečenia poistencov, ktorí si uplatňujú svoje právo na voľný pohyb osôb, zaručené Zmluvou, zodpovedá sledovanému cieľu tak, ako ho zákonodarca vymedzil v článku 42 Zmluvy.

4) VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5) DODATOČNÉ INFORMÁCIE

- **Simulácia, pilotná fáza a prechodné obdobie**

Na návrh sa vzťahovalo alebo sa bude vzťahovať prechodné obdobie.

- **Zjednodušenie**

Návrh zavádza zjednodušenie legislatívneho rámca, zjednodušenie administratívnych postupov, ktoré sa uplatňujú na orgány verejnej moci (národné alebo európske), zjednodušenie administratívnych postupov, ktoré sa vzťahujú na súkromné podniky a osoby.

Zjednodušenie návrhu, vypustenie príloh.

Používanie elektronických metód výmen informácií a práca s elektronickými dokumentmi na uľahčenie uvedených výmen informácií.

Posilnenie spolupráce medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia, aby nedošlo k presunu procedurálnej záťaže predovšetkým na poistencov. Ujasnenie úloh jednotlivých účastníkov.

- **Európsky hospodársky priestor**

Tento návrh patrí do oblasti, na ktorú sa vzťahuje Dohoda o EHP, a preto by mal byť rozšírený na Európsky hospodársky priestor.

- **Podrobné vysvetlenie návrhu podľa kapitoly alebo článku**

Návrh vykonávacieho nariadenia zachováva štruktúru nariadenia (ES) č. 883/2004, hlava I „Všeobecné ustanovenia“, hlava II „Určenie príslušnosti právnych predpisov“ a nakoniec hlava III, ktorá obsahuje osobitné ustanovenia súvisiace s osobitnými kategóriami dávok: nemocenské dávky, dávky v materstve a rovnocenné dávky v otcovstve; dávky pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania; podpora pri úmrtí; dávky v invalidite, starobné dôchodky a pozostalostné dôchodky; dávky v nezamestnanosti; rodinné dávky; hlava IV „Finančné ustanovenia“, hlava V „Rôzne prechodné a záverečné ustanovenia“. Toto vykonávacie nariadenie umožní začať uplatňovať nariadenie (ES) č. 883/2004. Vzhľadom na nutnosť dostatočne informovať všetky strany, ktorých sa týka toto nariadenie, a nespôsobiť ťažkosti najmä v súvislosti s vyúčtovaním medzi inštitúciami, sa plánuje minimálna lehota šesť mesiacov pre začatie uplatňovania nových predpisov o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v rámci Spoločenstva.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia

(Text s významom pre EHP a Švajčiarsko)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 42 a 308,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004¹ z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia², a najmä na jeho článok 89,

so zreteľom na návrh Komisie³,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁴,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 Zmluvy⁵,

keďže:

- (1) Nariadenie (ES) č. 883/2004 modernizuje pravidlá koordinácie vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov, pretože upresňuje opatrenia a postupy nutné na vykonávanie a usiluje o zjednodušenie uvedených opatrení a postupov v prospech všetkých zúčastnených aktérov. Treba stanoviť postupy jeho vykonávania.
- (2) Organizácia efektívnejšej a užšej spolupráce medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia je hlavným faktorom, ktorý má osobám, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, poskytnúť možnosť uplatniť si svoje nároky v čo najkratších lehotách za čo najlepších podmienok.
- (3) Využívanie elektronických prostriedkov zodpovedá rýchlejšej a spoľahlivejšej výmene údajov medzi inštitúciami členských štátov. Elektronické spracovanie týchto údajov musí prispieť k urýchleniu postupov pre dotknuté osoby. Na tieto osoby sa musia vzťahovať všetky záruky ustanovené právnymi predpismi Spoločenstva, ktoré sa

¹ Nariadenie Parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, Ú. v. EÚ L 166, 30. 4.2004, korigendum Ú. v. EÚ L 200, 7.6.2004.

² Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1, oprava v Ú. v. EÚ L 200, 7.6.2004, s. 1.

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

týkajú ochrany fyzických osôb vo vzťahu k spracovaniu osobných údajov a voľného pohybu týchto údajov.

- (4) Výmena údajov (vrátane elektronickej výmeny) o orgánoch členských štátov, ktoré sa môžu zúčastňovať na vykonávaní nariadenia (ES) č. 883/2004 formou, ktorá umožní ich aktualizáciu v reálnom čase, musí uľahčiť výmeny medzi inštitúciami členských štátov. Tento prístup, ktorý dáva prednosť relevantnosti čisto faktických údajov, ako aj ich okamžitá dostupnosť pre občanov, je dôležitým zjednodušením, ktoré týmto nariadením treba zaviesť.
- (5) Posilnenie určitých postupov musí užívateľom nariadenia (ES) č. 883/2004 priniesť väčšiu právnu istotu a transparentnosť. Predovšetkým stanovenie spoločných lehôt na splnenie určitých záväzkov alebo administratívnych etáp musí prispieť k spresneniu a štruktúrovaniu vzťahov medzi poisťovcami a inštitúciami.
- (6) Členské štáty, ich príslušné orgány alebo inštitúcie sociálneho zabezpečenia musia mať možnosť dohodnúť sa medzi sebou na zjednodušených postupoch a administratívnych formalitách, ktoré pokladajú za najefektívnejšie a najlepšie vyhovujúce podmienkam ich systémov sociálneho zabezpečenia. Takéto formality sa nesmú dotknúť práv osôb, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004.
- (7) Zložitost' vlastná oblasti sociálneho zabezpečenia vyžaduje, aby sa všetky inštitúcie členských štátov osobitne snažili v prospech poisťencov nepenalizovať dotknuté osoby, ktoré nepredložili žiadosť alebo určité informácie inštitúcii oprávnenej vybaviť ich žiadosť v súlade s pravidlami a postupmi ustanovenými nariadením (ES) č. 883/2004 a týmto nariadením.
- (8) Na určenie príslušnej inštitúcie, t. j. inštitúcie, ktorej právne predpisy sú uplatniteľné, alebo inštitúcie, ktorá musí vyplácať určité dávky, sa vyžaduje, aby objektívnu situáciu poisťenej osoby a jej rodinných príslušníkov preskúmali inštitúcie niekoľkých členských štátov. Aby sa zabezpečila ochrana zúčastnenej osoby počas doby nevyhnutnej výmeny informácií medzi inštitúciami, treba stanoviť jej dočasné zaradenie do pôsobnosti právnych predpisov o sociálnom zabezpečení.
- (9) Mnohé opatrenia a postupy ustanovené týmto nariadením majú za cieľ zabezpečiť väčšiu transparentnosť kritérií, ktoré musia inštitúcie členských štátov uplatňovať podľa nariadenia (ES) č. 883/2004. Tieto spresnenia vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, rozhodnutí správnej komisie a z viac ako tridsaťročnej skúsenosti s uplatňovaním koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia v rámci základných slobôd ustanovených Zmluvou.
- (10) Rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 883/2004 na všetky poisťené osoby vrátane osôb, ktoré nie sú hospodársky činné, vyžaduje určité špecifické pravidlá a postupy pre tieto osoby, najmä za účelom určenia príslušnosti právnych predpisov na zohľadnenie dôb venovaných výchove detí osobami, ktoré nikdy nevykonávali činnosť ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba v rôznych členských štátoch, v ktorých mali bydlisko.
- (11) Určité postupy musia zároveň zohľadniť požiadavku vyváženého rozdelenia nákladov medzi členské štáty. Najmä pokiaľ ide o sociálne zabezpečenie v súvislosti s chorobou, musia tieto postupy brať do úvahy na jednej strane situáciu členských

štátov, ktoré znášajú náklady hostiteľskej krajiny na poistencov, ktorým sprístupňujú svoj systém zdravotníctva a na situáciu členských štátov, ktorých inštitúcie znášajú finančné náklady na vecné dávky prijímané ich poistencami v inom členskom štáte ako je ten, v ktorom majú bydlisko, na strane druhej.

- (12) V špecifickom rámci nariadenia (ES) č. 883/2004 treba vyjasniť podmienky úhrady nákladov spojených s vecnými nemocenskými dávkami v rámci „plánovanej starostlivosti“, t. j. starostlivosti, za účelom ktorej poistenec odíde do iného členského štátu ako je ten, v ktorom je poistený alebo v ktorom má bydlisko. Povinnosti poistenca v súvislosti so žiadosťou o predbežné oprávnenie, ako aj povinnosti inštitúcie voči pacientovi, pokiaľ ide o podmienky oprávnenia, sú presne špecifikované. Upresniť by sa mali aj dôsledky pre úhradu nákladov na starostlivosť poskytnutú v inom členskom štáte na základe oprávnenia.
- (13) Závaznejšie postupy na skrátenie lehôt stanovených na splatenie týchto pohľadávok medzi inštitúciami členských štátov sú hlavným faktorom na udržanie dôveryhodnosti výmen a na splnenie požiadavky správneho riadenia, ktoré je pre systémy sociálneho zabezpečenia členských štátov nevyhnutné. V tejto súvislosti treba posilniť postupy na spracovanie pohľadávok v súvislosti s nemocenskými dávkami a dávkami v nezamestnanosti.
- (14) Pretože systémy sociálneho zabezpečenia, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, sú založené na solidarite všetkých poistencov, treba ustanoviť mechanizmy na účinnejšie vymáhanie pohľadávok spojených s neoprávnené vyplatenými dávkami alebo príspevkami, ktoré poistenci nezaplatili. Postupy vzájomnej pomoci medzi inštitúciami treba spresniť so zreteľom na ustanovenia smernice Rady 76/308/EHS⁶ z 15. marca 1976 o vzájomnej pomoci pri refundácii pohľadávok vyplývajúcich z určitých príspevkov, ciel a poplatkov a ďalších opatrení na lepšiu ochranu finančných záujmov členských štátov organizáciou spolupráce, najmä medzi daňovými úradmi.
- (15) Informovanie poistencov o ich právach a povinnostiach je základným prvkom vzťahu na báze dôvery s príslušnými orgánmi a inštitúciami členských štátov.
- (16) Pretože cieľ navrhovaného opatrenia, a to prijatie koordinačných opatrení na zaručenie toho, aby sa právo na voľný pohyb osôb mohlo účinne vykonávať, sa nemôže dostatočne dosiahnuť členskými štátmi, a vzhľadom na rozsah a účinky tohto opatrenia, sa môže lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa tohto článku, toto nariadenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (17) Toto nariadenie musí nahradiť nariadenie Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71

⁶ Ú. v. ES L 73, 19.3.1976, s. 18. Naposledy zmenená a doplnená smernicou Rady 2001/44/ES z 15. júna 2001, Ú. v. ES L 175, 28.6.2001, s. 7.

o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva⁷,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

HLAVA I – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Kapitola I – Vymedzenie pojmov

Článok 1 Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa používajú definície z nariadenia (ES) č. 883/2004.
2. Okrem definícií uvedených v odseku 1:
 - a) „portál“ znamená subjekt určený príslušným orgánom členského štátu, ktorého úlohou je posielat' a prijímať elektronickými prostriedkami údaje potrebné na vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia prostredníctvom spoločnej siete, cez ktorú dochádza k výmene údajov medzi príslušnými inštitúciami tohto členského štátu na jednej strane a medzi príslušnými inštitúciami a/alebo portálom ostatných členských štátov na strane druhej;
 - b) „styčný subjekt“ znamená subjekt určený príslušným orgánom členského štátu pre jednu alebo niekoľko častí sociálneho zabezpečenia stanovených v článku 3 nariadenia (ES) č. 883/2004, ktorý môže odpovedať na žiadosti o informácie a pomoc od inštitúcií členských štátov a na ktorý sa tieto inštitúcie môžu obrátiť predovšetkým na základe hlavy IV tohto nariadenia;
 - c) „dokument“ znamená sústavu údajov na akomkoľvek nosiči, určených správnou komisiou, ktoré sa môžu vymieňať elektronicky a ktorých oznámenie je potrebné na vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia;
 - d) „štandardná elektronická správa“ znamená každý štruktúrovaný dokument vo formáte určenom správnou komisiou na výmenu informácií medzi inštitúciami členských štátov;
 - e) „zaslanie elektronickými prostriedkami“ znamená prenos pomocou elektronických prostriedkov na spracovanie údajov (vrátane digitálnej kompresie), káblovým systémom, rádiovým systémom, optickými prostriedkami alebo akýmkoľvek iným elektromagnetickým prostriedkom;
 - f) „technická komisia“ znamená komisiu uvedenú v článku 73 nariadenia (ES) č. 883/2004;
 - g) „rada audítorov“ znamená radu uvedenú v článku 74 nariadenia (ES) č. 883/2004.

⁷ Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 647/2005 Ú. v. ES L 28, 30.1.1997.

Kapitola II – Ustanovenia týkajúce sa spolupráce a výmeny údajov

Článok 2

Dosah a podmienky výmen medzi inštitúciami

1. Inštitúcie členských štátov si oznamujú všetky údaje potrebné na založenie a určenie práv a povinností osôb, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, a predovšetkým na určenie správnej sumy dávok a príspevkov sociálneho zabezpečenia.
2. V prípade, že poistenec omylom zaslal informácie, doklady alebo žiadosti inej inštitúcii ako tej, ktorá je určená podľa tohto nariadenia, prvá inštitúcia musí tieto informácie, doklady alebo žiadosti bezodkladne doručiť druhej inštitúcii určenej podľa tohto nariadenia spolu s údajom o pôvodnom dátume podania žiadostí. Z tohto dátumu musí druhá inštitúcia vychádzať.
3. Oznamovanie údajov medzi inštitúciami členských štátov prebieha buď priamo medzi nimi alebo prostredníctvom portálu alebo styčného subjektu.
4. Ak sa oznámenie údajov uskutoční prostredníctvom portálu alebo styčného subjektu, vychádza sa z toho, že tento portál alebo styčný subjekt plní úlohu a funkciu dožiadanej inštitúcie v tomto členskom štáte, čo sa týka lehôt, v akých musí odpovedať na žiadosti, ktoré jej boli predložené.

Článok 3

Dosah a podmienky výmen medzi poberateľmi dávok a inštitúciami

1. Každá osoba, na ktorú sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, je povinná zaslať príslušnej inštitúcii každú informáciu alebo doklad potrebný na zistenie jej situácie alebo situácie jej rodiny a jej práv a povinností, na zachovanie týchto práv, ako aj na určenie príslušnosti právnych predpisov a jej povinností, ktoré z nich vyplývajú.

Predovšetkým v prípade, že právny predpis ustanovuje, že výška dávok sa určí so zreteľom na existenciu iných rodinných príslušníkov, ako sú deti, poistenec je povinný predložiť potvrdenie týkajúce sa jeho rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu, ako je štát, v ktorom sa nachádza inštitúcia oprávnená vyplácať dávky, aby jeho rodinní príslušníci boli pri výpočte dávok zohľadnení.

2. Členský štát, ktorý zhromažďuje údaje podľa právnych predpisov alebo v situácii uvedenej v článku 52, zaručuje zúčastneným osobám právo prístupu k týmto údajom so zreteľom na predpisy Spoločenstva o ochrane fyzických osôb vo vzťahu k spracovaniu osobných údajov a k voľnému pohybu týchto údajov.
3. Inštitúcie príslušného členského štátu oznamujú informácie a vydávajú doklady pre poistencov.
4. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorá priamo zašle dokument obsahujúci rozhodnutie o právnych nárokoch osoby s miestom bydliska alebo pobytu na území iného členského štátu, si vyžiada potvrdenie o doručení bez ohľadu na to, na akom

nosiči ho zaslala a akým spôsobom. Potvrdenie o doručení môže byť poskytnuté na akomkoľvek nosiči alebo akýmkoľvek spôsobom.

5. Ak nie je k dispozícii dôkaz o odoslaní rozhodnutia podľa odseku 4, lehoty týkajúce sa prepadnutia alebo premlčania právnych nárokov vzniknutých na základe nariadenia (ES) č. 883/2004 nemožno voči príjemcom namietat'.
6. Keď je dátum odoslania rozhodnutia podľa odseku 4 riadne preukázaný, rozhodnutie príslušnej inštitúcie sa pokladá za namietateľné voči dotknutej osobe do jedného mesiaca od uvedeného dátumu. Ak však právne predpisy členského štátu, ktorý vydal rozhodnutie, stanovujú dlhšiu lehotu, uplatňuje sa táto lehota.
7. Dotknutá osoba má v každom prípade možnosť podať opravný prostriedok a využiť postupy stanovené právnymi predpismi, ktoré uplatňuje inštitúcia, ktorá vydala rozhodnutie.
8. Správna komisia určí praktické pravidlá uplatňovania tohto ustanovenia v prípade odoslania rozhodnutia dotknutej osobe elektronickými prostriedkami.

Článok 4

Formát a postup výmeny údajov

1. Správna komisia určí obsah dokumentov a štruktúru štandardných elektronických správ.
2. Informačný tok medzi inštitúciami, portálmi alebo styčnými subjektami sa uskutočňuje elektronicky v rámci zaisteného spoločného rámca, ktorý je schopný zaručiť dôvernosc' a ochranu vymieňaných údajov.
3. Pri komunikácii s príjemcami dávok dávajú príslušné inštitúcie prednosť používaniu elektronických prostriedkov.

Článok 5

Použitelnosc' dokumentov a dokladov vystavených v inom členskom štáte na právne účely

1. Dokumenty vystavené inštitúciou členského štátu, ktoré osvedčujú situáciu osoby na účely uplatnenia nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia, ako aj doklady vystavené orgánmi iného členského štátu vrátane daňových úradov, musia byť inštitúciami iných členských štátov uznávané do doby ich odňatia alebo vyhlásenia za neplatné príslušným orgánom alebo inštitúciou členského štátu, v ktorom boli vystavené.
2. V prípade pochybností týkajúcich sa odôvodnenosti dokumentu alebo pravdivosti skutočností, z ktorých vychádzajú tvrdenia, ktoré sú v nich uvedené, inštitúcia členského štátu, ktorý dostane dokument, sa obráti na inštitúciu, ktorá dokument vydala, so žiadosťou o poskytnutie potrebných objasnení a v prípade potreby o odňatie predmetného dokumentu.
3. Ak príslušné inštitúcie nedospejú k dohode v mesiaci, ktorý nasleduje po dátume žiadosti od inštitúcie, ktorá dokument dostala, podľa článku 76 ods. 6 nariadenia

(ES) č. 883/2004 môže byť prizvaná správna komisia, aby do šiestich mesiacov od výzvy dosiahla zosúladenie stanovísk inštitúcií.

Článok 6

Dočasné vykonávanie právnych predpisov a dočasné vyplácanie dávok

1. Keď je v dôsledku neistoty týkajúcej sa určenia uplatniteľných právnych predpisov potrebný kontakt medzi príslušnými inštitúciami alebo orgánmi dvoch alebo viacerých členských štátov, dotknutá osoba dočasne podlieha týmto právnym predpisom:
 - a) právnym predpisom členského štátu, v ktorom má dotknutá osoba bydlisko, keď v ňom vykonáva časť alebo všetky svoje činnosti, alebo keď nevykonáva činnosť ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba;
 - b) právnym predpisom členského štátu, v ktorom bola predložená žiadosť o zápis ako prvá, v ostatných prípadoch.
2. V prípade rozdielnosti stanovísk príslušných inštitúcií alebo orgánov dvoch alebo viacerých členských štátov vo veci určenia inštitúcie povinnej vyplácať dávky, dotknutá osoba, ktorá by si mohla uplatniť nárok na dávky, ak by v tejto súvislosti nenastal spor, dočasne poberá dávky podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje inštitúcia v mieste bydliska dotknutej osoby, alebo ak táto osoba nemá bydlisko na území niektorého z členských štátov v spore, poberá dávky podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje inštitúcia, ktorej predložila žiadosť ako prvej.
3. Keď sa určí, že príslušnými právnymi predpismi nie sú právne predpisy členského štátu, v ktorom bola dotknutá osoba dočasne prihlásená, alebo že inštitúcia, ktorá dočasne vyplácala dávky, nebola príslušnou inštitúciou, inštitúcia identifikovaná ako príslušná sa považuje za príslušnú od dátumu dočasnej evidencie alebo od prvej dočasnej úhrady predmetných dávok.
4. Príslušná inštitúcia v prípade potreby vysporiada finančnú situáciu zúčastnenej osoby z hľadiska príspevkov a dávok postupmi stanovenými v článku 71 a 72, a ak to bude potrebné, postupmi uvedenými v článku 73 až 82.

Článok 7

Povinnosť dočasného vymerania

1. Inštitúcia, ktorá nemá všetky informácie potrebné na konečný výpočet výšky dávky alebo príspevku, dočasne vymeria túto dávku alebo tento príspevok.
2. Nový výpočet predmetnej dávky alebo príspevku sa musí uskutočniť hneď, ako sa príslušnej inštitúcii predložia doklady.

Kapitola III – Ostatné všeobecné predpisy na vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004

Článok 8

Správne dojednania medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi

1. Ustanovenia tohto nariadenia nahrádzajú ustanovenia dojednaní o uplatňovaní dohovorov uvedených v článku 8 nariadenia (ES) č. 883/2004, čo však neplatí pre ustanovenia dojednaní o dohovoroch uvedených v prílohe II nariadenia (ES) č. 883/2004, ak sú ustanovenia predmetných dojednaní zapísané v prílohe 1 tohto nariadenia.
2. Členské štáty môžu podľa potreby uzavrieť dojednania medzi sebou o uplatňovaní dohovorov uvedených v článku 8 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, ak sa tieto dojednania nedotknú nárokov poberateľov.

Článok 9

Iné postupy medzi inštitúciami

1. Dva alebo viaceré členské štáty alebo ich príslušné orgány alebo inštitúcie sa môžu dohodnúť na iných postupoch než tie, ktoré sú určené ustanoveniami hláv II až IV, ak sa tieto postupy nedotknú nárokov poberateľov.
2. Dohody uzavreté na tento účel sa oznamujú správnej komisii a sú uvedené v prílohe 1 tohto nariadenia.

Článok 10

Zamedzenie súbehu dávok

V prípade, že dávky, na ktoré je nárok podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov, sa vzájomne znížia, pozastavia alebo zrušia, čiastky, ktoré nebudú vyplatené v prípade prísneho uplatnenia ustanovení o znížení, pozastavení alebo zrušení, ktoré sú obsiahnuté v právnych predpisoch zúčastnených členských štátov, sa vydedia počtom dávok podrobených zníženiu, pozastaveniu alebo zrušeniu.

Článok 11

Údaje na určenie miesta bydliska

1. Na vyriešenie ťažkostí medzi inštitúciami viacerých členských štátov, čo sa týka určenia miesta bydliska osoby, na ktorú sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, tieto inštitúcie stanovujú na základe spoločnej dohody centrum záujmu dotknutej osoby so zreteľom na nasledujúce skutočnosti:
 - a) trvanie a nepretržitosť pobytu;
 - b) rodinnú situáciu, najmä miesto, kde deti chodia do školy, a rodinné vzťahy;
 - c) keď ide o zamestnanca, možnosť mať stále zamestnanie,

- d) vôľu osoby, tak ako vyplýva zo všetkých okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k tomu, aby sa presťahovala,
 - e) členský štát, v ktorom osoba podlieha dani zo všetkých svojich príjmov bez ohľadu to, z akého zdroja pochádzajú.
2. Keď uplatnenie rôznych kritérií uvedených v odseku 1 inštitúciám neumožní dohodnúť sa, vôľa vyjadrená dotknutou osobou sa považuje za rozhodnú na určenie miesta bydliska.

Článok 12 *Spočítanie všetkých dôb*

1. Na účely uplatňovania článku 6 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa príslušná inštitúcia obráti vo veci zistenia dôb poistenia, zamestnania, činnosti ako samostatne zárobkovo činné osoby alebo bydliska dosiahnutých podľa týchto právnych predpisov, na inštitúciu členského štátu, ktorého právnym predpisom podliehal poistenec predtým.
2. Doby poistenia alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu sa pripočítajú k dobám poistenia alebo bydliska, ktoré sa dosiahli podľa právnych predpisov iného členského štátu, v prípade, že je potrebné zohľadniť ich na účely získania, zachovania alebo vymáhania nároku na dávky za predpokladu, že sa tieto doby neprekrývajú.
3. V prípade, že sa doba poistenia alebo bydliska dosiahnutá v rámci povinného poistenia podľa právnych predpisov členského štátu zhoduje s dobou poistenia dosiahnutou v rámci nepretržitého dobrovoľného alebo nepovinného poistenia podľa právnych predpisov iného členského štátu, zohľadní sa iba doba povinného poistenia.
4. Keď sa doba poistenia alebo bydliska iná ako rovnocenná doba dosiahnutá podľa právnych predpisov daného členského štátu časovo zhoduje s rovnocennou dobou podľa právnych predpisov iného členského štátu, započítava sa iba iná doba, ako je rovnocenná doba.
5. Každú dobu, ktorá je rovnocenná podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov, započíta iba inštitúcia členského štátu, ktorého právnym predpisom poistenec naposledy povinne podliehal pred predmetnou dobou. V prípade, že poistenec povinne nepodliehal právnym predpisom členského štátu pred predmetnou dobou, túto dobu započíta inštitúcia členského štátu, ktorého právnym predpisom povinne podliehal prvýkrát po predmetnej dobe.
6. V prípade, že nie je možné presne určiť dátum, kedy boli dosiahnuté určité doby poistenia alebo bydliska, vychádza sa z predpokladu, že tieto doby sa neprekrývajú s dobami poistenia alebo bydliska dosiahnutými podľa právnych predpisov iného členského štátu a započítajú sa v rozsahu, v akom sa môžu započítať v prospech poistenca.

Článok 13
Pravidlá prepočítania dôb poistenia

Keď sú doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu vyjadrené v jednotkách iných než tie, ktoré sa používajú na základe právnych predpisov iného členského štátu, prepočítanie potrebné na účely úhrnu dôb poistenia sa uskutoční podľa týchto pravidiel:

- a) jeden deň sa rovná ôsmym hodinám a naopak;
- b) päť dní sa rovná jednému týždňu a naopak;
- c) dvadsaťdva dní sa rovná jednému mesiacu a naopak;
- d) tri mesiace alebo trinásť týždňov alebo šesťdesiatšesť dní sa rovná jednému štvrtroku a naopak;
- e) na účely prepočítania týždňov na mesiace a naopak sa týždne a mesiace prepočítajú na dni;
- f) pri uplatnení ustanovení pod písmenami a) až e) sa nemôže dosiahnuť úhrn všetkých dôb poistenia dosiahnutých počas kalendárneho roka, ktorý by bol väčší než dvestošesťdesiatštyri dni alebo päťdesiatdva týždňov alebo dvanásť mesiacov alebo štyri štvrtroky.

Keď sú doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu vyjadrené v mesiacoch, dni zodpovedajúce časti mesiaca sa podľa prepočítavacích pravidiel uvedených v prvom pododseku považujú za celý mesiac.

HLAVA II – URČENIE PRÍSLUŠNOSTI PRÁVNYCH PREDPISOV

Článok 14
Spresnenia týkajúce sa článkov 12 a 13 nariadenia (ES) č. 883/2004

1. Na účely uplatňovania článku 12 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, kritériom na určenie, či činnosť, ktorú samostatne zárobkovo činná osoba odíde vykonávať do iného členského štátu, je „porovnateľná“ s činnosťou, ktorú samostatne zárobkovo činná osoba obvykle vykonáva, je skutočný charakter činnosti a nie kvalifikácia činnosti zo strany tohto iného členského štátu buď ako činnosti zamestnanca alebo ako činnosti samostatne zárobkovo činnnej osoby.
2. Na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 „podstatná časť činnosti, ktorú osoba vykonáva ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba“, je vykonávaná v jednom členskom štáte, keď v ňom táto osoba vykonáva podstatnú časť všetkých svojich činností ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba, pričom to nemusí byť nevyhnutne väčšia časť jeho činností. Časť činnosti vykonávanej v členskom štáte nie je v žiadnom prípade podstatná, keď je menšia ako 25 % všetkých činností vykonávaných pracovníkom z hľadiska obratu, pracovného času alebo odmien za prácu alebo príjmov z práce.

3. Na účely uplatňovania článku 13 ods. 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 je „centrum záujmu“ činností samostatne zárobkovo činné osoby určené so zreteľom na všetky údaje o jeho pracovných činnostiach, najmä na miesto, kde sa nachádza stále a trvalé sídlo činností dotknutej osoby, na obvyklý charakter alebo trvanie vykonávaných činností, členský štát, v ktorom dotknutá osoba podlieha dani zo všetkých svojich príjmov bez ohľadu na to, z akého zdroja pochádzajú, ako aj na vôľu dotknutej osoby, tak ako vyplýva zo všetkých okolností.
4. V prípade, že osoba vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo viacerých členských štátoch pre zamestnávateľa so sídlom mimo územia Únie a táto osoba má bydlisko v členskom štáte, v ktorom nevykonáva podstatnú činnosť, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom má bydlisko.

Článok 15

Postup uplatňovania článku 11 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004

Keď štátny zamestnanec vykonáva činnosť v inom členskom štáte, ako je príslušný štát, príslušná inštitúcia to musí vopred oznámiť určenej inštitúcii tohto iného členského štátu.

Článok 16

Postup uplatňovania článku 12 nariadenia (ES) č. 883/2004

1. Zamestnávateľ, ktorý podľa článku 12 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 vyšle svojho zamestnanca do iného členského štátu, aby tam vykonával prácu v jeho mene, je povinný oznámiť to vopred, ak je to možné, príslušnej inštitúcii členského štátu, ktorého právne predpisy sú naďalej uplatniteľné. Táto inštitúcia to oznámi určenej inštitúcii členského štátu, do ktorého bol zamestnanec vyslaný.
2. Osoba, ktorá vykonáva činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte a podľa článku 12 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, ktorá odíde vykonávať svoju činnosť do iného členského štátu, je povinná informovať o tom vopred, ak je to možné, príslušnú inštitúciu členského štátu, ktorého právnym predpisom naďalej podlieha. Táto inštitúcia to oznámi určenej inštitúcii členského štátu, do ktorého osoba odchádza vykonávať svoju činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba.

Článok 17

Postup uplatňovania článku 13 nariadenia (ES) č. 883/2004

1. Osoba, ktorá vykonáva činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, je povinná informovať o tom určenú inštitúciu členského štátu, v ktorom má bydlisko. Táto inštitúcia pošle uvedenú informáciu určenej inštitúcii každého členského štátu, v ktorom osoba vykonáva činnosť.
2. V situáciách opísaných v článku 13 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 určené inštitúcie príslušných členských štátov určia na základe spoločnej dohody uplatniteľné právne predpisy dotknutej osobe so zreteľom na ustanovenia článku 13 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 a článku 14 ods. 2 a 3 tohto nariadenia.

3. K určení uplatnitelných právných predpisov dôjde v mesiaci nasledujúcom po zaslaní oznamu určenej inštitúcii z miesta bydliska poistenca podľa odseku 1. Do doby určenia uplatnitelných právných predpisov dotknutá osoba dočasne podlieha právnym predpisom určeným podľa článku 6 ods. 1.

Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy sú vyhlásené za uplatniteľné, informuje o veci dotknutú osobu hneď po skončení postupu predbežnej dohody medzi príslušnými inštitúciami podľa odseku 2.

Článok 18

Postup uplatňovania článku 15 nariadenia (ES) č. 883/2004

Pomocný zamestnanec uplatní svoje právo voľby ustanovené v článku 15 nariadenia (ES) č. 883/2004 pri uzatváraní pracovnej zmluvy. Orgán oprávnený uzavrieť túto zmluvu oznámi voľbu pomocného zamestnanca určenej inštitúcii toho členského štátu, ktorého právne predpisy si pomocný zamestnanec zvolil.

Článok 19

Informovanie poistencov

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné, je povinná oznámiť dotknutej osobe, a ak je to potrebné, jeho zamestnávateľovi alebo zamestnávateľom, povinnosti vyplývajúce z týchto právných predpisov. Poskytne im pomoc potrebnú na splnenie formalít, ktoré im tieto právne predpisy ukladajú.
2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné podľa ustanovenia hlavy II nariadenia (ES) č. 883/2004, potvrdí na žiadosť dotknutej osoby alebo zamestnávateľa, že tieto právne predpisy sú uplatniteľné, a ak to bude potrebné, uvedie dokedy a za akých podmienok sú uplatniteľné.

Článok 20

Spolupráca medzi inštitúciami

1. Inštitúcie uvedené v článku 17 ods. 1 oznámia príslušnej inštitúcii členského štátu, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné na určitú osobu, všetky informácie potrebné k vymieraniu príspevkov, ktoré musí táto osoba alebo jej zamestnávateľ alebo zamestnávateľia platiť podľa týchto právných predpisov.
2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy sa stávajú uplatniteľnými na určitú osobu, je povinná informovať o veci inštitúciu členského štátu, ktorého právnym predpisom osoba naposledy podliehala a tejto inštitúcii oznámiť aj dátum, kedy nadobúda účinnosť uplatňovanie týchto právných predpisov.

Článok 21
Povinnosti zamestnávateľa

1. Zamestnávateľ zamestnanca je povinný plniť si povinnosti, ktoré mu ukladajú právne predpisy vzťahujúce sa na tohto zamestnanca, najmä povinnosť platiť príspevky ustanovené týmito právnymi predpismi.
2. Zamestnávateľ, ktorý nemá bydlisko v členskom štáte, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné na jednej strane a jeho zamestnanec na strane druhej, sa môžu dohodnúť, že zamestnanec bude vykonávať povinnosti v mene zamestnávateľa, čo sa týka platenia príspevkov. Zamestnávateľ je povinný oznámiť takúto dohodu príslušnej inštitúcii tohto členského štátu.

Hlava III – Osobitné ustanovenia uplatniteľné na rôzne kategórie dávok

Kapitola I – Dávky v chorobe, materstve a rovnocenné dávky v otcovstve

Článok 22
Všeobecné vykonávacie ustanovenia

1. Príslušné orgány sa starajú o to, aby boli poistenci informovaní o postupoch a podmienkach znášania nákladov na vecné dávky, keď sa tieto dávky vyplácajú na území iného členského štátu, ako je štát príslušnej inštitúcie alebo bydliska.
2. Články 25 a 26 sa nedotýkajú uplatnenia vnútroštátnych predpisov členského štátu, ktoré umožňujú výhodnejšie znášanie nákladov na vecné dávky v situáciách podľa odseku 1 ako to, ktoré vyplýva z nariadenia (ES) č. 883/2004.
3. Dva alebo viacero členských štátov alebo ich príslušné orgány sa môžu medzi sebou dohodnúť na postupoch a pravidlách uplatňovania článkov 25, 26 a 27. Dohody uzavreté na tento účel však nesmú mať nepriaznivé účinky na podmienky a znášané sumy vecných dávok dotknutých osôb tak, ako by vyplynuli z uplatnenia tohto nariadenia. Tieto dohody sa oznámia správnej komisii.
4. Keď vnútroštátne právne predpisy podriaďujú nárok na dávky podľa tejto kapitoly postaveniu poberateľa dávky, zohľadní sa výlučne dávka, ktorú vypláca inštitúcia tohto členského štátu.

Článok 23
System uplatniteľný v prípade existencie viacerých systémov v členskom štáte bydliska alebo pobytu

Ak právne predpisy podľa miesta bydliska alebo pobytu obsahujú viacero systémov poistenia pre prípad choroby, materstva alebo otcovstva, ustanoveniami uplatniteľnými podľa článku 17, článku 19 ods. 1 a článkov 20, 22, 24, 26 a 27 nariadenia (ES) č. 883/2004 sú ustanovenia právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na všeobecný režim zamestnancov.

Článok 24

Bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát

1. Na účely uplatnenia článku 17 nariadenia (ES) č. 883/2004 poistenec alebo jeho rodinní príslušníci je povinný prihlásiť sa u inštitúcie miesta svojho bydliska a odovzdať jej doklad potvrdzujúci jeho nárok na vecné dávky, ktoré znáša príslušný členský štát.

Tento doklad vystaví príslušná inštitúcia, v prípade potreby na základe údajov poskytnutých zamestnávateľom. Ak poistenec alebo jeho rodinní príslušníci neodovzdajú predmetný doklad, inštitúcia miesta bydliska sa obráti na príslušnú inštitúciu za účelom získania potrebných informácií.

2. Inštitúcia miesta bydliska oznámi príslušnej inštitúcii každú evidenciu, ktorú uskutočnila podľa ustanovení odseku 1.
3. Tento článok sa uplatňuje mutatis mutandis na osoby uvedené v článkoch 22, 24, 25 a 26 nariadenia (ES) č. 883/2004.

Článok 25

Pobyt v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát

A) Postup a rozsah pôsobnosti práva

1. Na účely uplatňovania článku 19 nariadenia (ES) č. 883/2004 poistenec skôr, než odíde z územia členského štátu, v ktorom má bydlisko, požiada príslušnú inštitúciu, aby mu vydala doklad potvrdzujúci jeho právo na vecné dávky.

Poberatelia dôchodku alebo ich rodinní príslušníci uvedení v článku 27 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 zašlú žiadosť inštitúcii miesta bydliska, ktorá ju postúpi, ak to bude potrebné, inštitúcii, ktorá znáša náklady na vecné dávky vyplácané v členskom štáte bydliska poberateľovi dôchodku.

2. Podľa článku 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004, ak má poistenec nárok na vecné dávky, ktoré sú potrebné zo zdravotných dôvodov počas jeho pobytu, musí predložiť doklad uvedený v odseku 1 inštitúcii poskytujúcej starostlivosť členského štátu pobytu, ktorý na neho uplatní právne predpisy, ktoré by sa na neho uplatňovali, keby sa na neho vzťahoval systém uvedený v článku 23 tohto nariadenia v členskom štáte pobytu.

Ak poistenec nemá uvedený doklad, inštitúcia miesta pobytu sa obráti na príslušnú inštitúciu so žiadosťou o potrebné informácie.

3. Vecné dávky uvedené v článku 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa vzťahujú na vecné dávky, ktoré musia byť vyplatené v členskom štáte pobytu, v súlade s právnymi predpismi členského štátu pobytu, aby sa poistenec nemusel pred predpokladaným dátumom konca pobytu vracat' do miesta bydliska, aby tam absolvoval liečenie, ktoré si jeho zdravotný stav vyžaduje.

4. Odseky 1 až 3 sa uplatňujú mutatis mutandis na rodinných príslušníkov poistenca.

B) Postup a pravidlá prevzatia a/alebo preplatenia vecných dávok

5. Ak poistenec skutočne znášal celé náklady na vecné dávky vyplácané podľa článku 19 nariadenia (ES) č. 883/2004 alebo ich časť, pošle žiadosť o preplatenie inštitúcii miesta pobytu. Táto inštitúcia priamo preplatí sumu nákladov zodpovedajúcu týmto dávkam v rozsahu a podľa sadzobníka právnych predpisov svojej krajiny.
6. Ak žiadosť o preplatenie týchto nákladov nebola podaná priamo inštitúcii miesta pobytu, vynaložené náklady preplatí dotknutej osobe príslušná inštitúcia podľa sadzobníka náhrad uplatňovaného inštitúciou miesta pobytu.

Inštitúcia miesta pobytu je povinná poskytnúť príslušnej inštitúcii informácie o sadbách náhrad, ak o to príslušná inštitúcia požiada.

Ak právne predpisy členského štátu pobytu nestanovujú sadzby náhrad, príslušná inštitúcia môže vykonať úhradu podľa sadzieb, ktoré uplatňuje, bez toho, aby bol na to potrebný súhlas poistenca.

7. Odchylné od odseku 6 prvý pododsek príslušná inštitúcia môže preplatiť vynaložené náklady podľa refundačných sadzieb, ktoré uplatňuje, pod podmienkou, že poistenec súhlasil s tým, aby sa na neho uplatnilo toto ustanovenie, a ak právne predpisy umožňujú preplatenie takýchto nákladov.
8. Keď ide o značné výdavky, príslušná inštitúcia môže poistencovi vyplatiť primeranú zálohu hneď, ako jej poistenec predloží žiadosť o refundáciu.

Článok 26

Naplánovaná starostlivosť

A) Postup na získanie oprávnenia

1. Pre poberateľov dôchodkov a ich rodinných príslušníkov iných ako tí, ktorí sú uvedení v článku 27 ods. 5 nariadenia (ES) č. 883/2004, sa inštitúcia tohto členského štátu, ktorá znáša náklady na vecné dávky vyplácané v členskom štáte bydliska, považuje za inštitúciu príslušnú vydať povolenie uvedené v článku 20 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004.
2. Na účely uplatňovania článku 20 ods. 1 a článku 27 ods. 3 nariadenia (ES) č. 883/2004, keď osoba nemá bydlisko na území príslušného členského štátu, oprávnenie uvedené v článku 20 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 si vyžiada inštitúcia miesta bydliska od príslušnej inštitúcie. Inštitúcia miesta bydliska uvedie dôvody žiadosti o oprávnenie pre dotknutú osobu, najmä dôvody uvedené v článku 20 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004.

V prípade, že vyrozumienie o žiadosti nebude inštitúcii miesta bydliska doručené do pätnástich „kalendárnych dní“ od dátumu odoslania žiadosti,

oprávnenie sa bude považovať za udelené príslušnou inštitúciou.

Inštitúcia miesta bydliska vydá oprávnenie v mene príslušnej inštitúcie dotknutej osobe.

Kedykoľvek v priebehu konania vo veci udelenia oprávnenia si príslušná inštitúcia zachováva možnosť kontrolovať dotknutú osobu lekárom, ktorého si sama zvolí v členskom štáte pobytu alebo bydliska.

3. Konanie uvedené v odseku 2 sa neuplatní v prípade, že predmetné vecné dávky sú životne dôležité. V takomto prípade inštitúcia miesta bydliska udelí podľa článku 20 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 predbežné oprávnenie v mene príslušnej inštitúcie, ktorú inštitúcia miesta bydliska ihneď o veci informuje.

Príslušná inštitúcia je povinná prijať zistenia a liečebné možnosti týkajúce sa nutnosti starostlivosti, ktorá je životne dôležitá, predložené lekármi oprávnenými inštitúciou miesta bydliska, ktorá vydá oprávnenie.

4. Dotknutá osoba zašle oprávnenie inštitúcii miesta pobytu. Táto inštitúcia je povinná informovať inštitúciu miesta bydliska poistenca o vývoji zdravotného stavu poistenca v prípade, že je z lekárskeho hľadiska nutné liečbu doplniť. Inštitúcia miesta bydliska ihneď zašle tieto informácie príslušnej inštitúcii.

B) Úhrada vecných dávok v rámci naplánovanej starostlivosti.

5. V prípade udelenia oprávnenia zabezpečí príslušná inštitúcia úhradu výdavkov podľa najvyšších sadziieb. V takomto prípade, keď sú pre predmetné vecné dávky sadzby inštitúcie miesta pobytu nižšie než sadzby príslušnej inštitúcie, poistenec môže príslušnú inštitúciu požiadať o vyplatenie doplatku podľa jej sadziieb.

C) Úhrada cestovného a nákladov na pobyt v súvislosti s naplánovanou starostlivosťou.

6. V prípade, že príslušná inštitúcia udelí oprávnenie, cestovné náklady a náklady na pobyt spojené s liečbou poistenca sa uhradia podľa právnych predpisov uplatňovaných príslušnou inštitúciou a v prípade nutnosti aj za osobu, ktorá musí poistenca doprevádzať.

D) Rodinní príslušníci

7. Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa uplatňujú *mutatis mutandis* na rodinných príslušníkov poistenca.

Článok 27

Peňažné dávky v súvislosti s práceneschopnosťou v prípade pobytu alebo bydliska v inom členskom štáte ako je príslušný členský štát

A) Postup, ktorý musí poistenec dodržať

1. Aby poistenec mohol poberať peňažné dávky v rámci svojej práceneschopnosti podľa článku 21 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004, musí vyplniť dokument,

ktorým jeho práceneschopnosť potvrdí lekár členského štátu pobytu, ktorý zistil jeho zdravotný stav.

2. Poistenec zašle vyplnený dokument do troch pracovných dní od lekárskeho zistenia:
 - a) inštitúcii miesta bydliska, ak tam vykonáva pracovnú činnosť;
 - b) príslušnej inštitúcii vo všetkých ostatných prípadoch.
3. Zaslanie dokumentu podľa odseku 1 a 2 neoslobodzuje poistenca od jeho povinností ustanovených uplatniteľnými právnymi predpismi, najmä vo vzťahu k jeho zamestnávateľovi.
4. V prípade, že poistenec znova nastúpi do práce, musí to oznámiť príslušnej inštitúcii, ktorá o veci informuje inštitúciu v mieste bydliska, ak to je potrebné.

B) Postup, ktorý musí dodržať inštitúcia členského štátu bydliska

5. Na žiadosť príslušnej inštitúcie alebo v prípadoch uvedených v odseku 2 písm.
 - a) inštitúcia miesta bydliska vykoná v prípade potreby lekárskeho vyšetrenia poistenca, ako keby bol poistený u nej. Údaje zo správy lekára, ktorý vykonal lekárske vyšetrenie, označujúce najmä pravdepodobné trvanie práceneschopnosti zašle inštitúcia miesta bydliska príslušnej inštitúcii do troch pracovných dní od dátumu lekárskeho vyšetrenia.
6. Inštitúcia miesta bydliska vykoná neskôr, ak to bude potrebné, správnu kontrolu alebo lekárske vyšetrenie poistenca, ako keby bol poistený u nej. Hneď, keď zistí, že dotknutá osoba je schopná vrátiť sa do práce, bezodkladne to oznámi príslušnej inštitúcii, pričom uvedie dátum ukončenia práceneschopnosti. Bez toho, aby boli dotknuté príslušné ustanovenia odseku 10, oznámenie dotknutej osobe znamená rozhodnutie v mene príslušnej inštitúcie.
7. Inštitúcia miesta bydliska je na základe žiadosti príslušnej inštitúcie povinná dať vyšetriť poistenca lekárom, ktorého si vyberie príslušná inštitúcia.

C) Postup, ktorý musí dodržať príslušná inštitúcia

8. Príslušná inštitúcia vypláca peňažné dávky priamo dotknutej osobe a oznámi to inštitúcii miesta bydliska. Ak však tieto peňažné dávky poukazuje inštitúcia miesta bydliska na účet príslušnej inštitúcie, príslušná inštitúcia informuje dotknutú osobu o jej právnych nárokoch. Inštitúcii miesta bydliska oznámi výšku peňažných dávok, dátumy, dokedy musia byť vyplatené a maximálnu dobu ich poskytovania podľa právnych predpisov príslušného štátu.
9. Na účely uplatňovania článku 21 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004, údaje v potvrdení o práceneschopnosti poistenca vystavenom v inom členskom štáte na základe lekárskeho zistení ošetrojúceho lekára sú pre príslušnú inštitúciu záväzné, okrem prípadu zneužitia.
10. Ak sa príslušná inštitúcia rozhodne zamietnuť peňažné dávky, pretože poistenec nesplnil formality ustanovené právnymi predpismi členského štátu

bydliska, alebo ak lekár, ktorého si sama vyberie, zistí, že poistenec je schopný vrátiť sa do práce, oznámi jej svoje rozhodnutie a zároveň na to upozorní inštitúciu miesta bydliska.

D) Postup v prípade pobytu v inom členskom štáte ako je príslušný členský štát.

11. Ustanovenia odsekov 1 až 10 sa uplatňujú *mutatis mutandis* vtedy, keď má poistenec miesto pobytu v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát.

Článok 28

Uplatňovanie článku 28 nariadenia (ES) č. 883/2004

1. Článok 28 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa uplatňuje aj na poberateľov invalidných dôchodkov. „Pokračovaním liečby“ treba rozumieť sledovanie choroby až do jej vyliečenia.
2. Termín „liečba“ znamená každý lekársky výkon vykonaný s cieľom chrániť, zachovať alebo obnoviť zdravie osôb.
3. Článok 28 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa uplatňuje *mutatis mutandis* na cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný, ako aj na jeho rodinných príslušníkov, keď príslušný členský štát nie je uvedený na zozname prílohy III nariadenia (ES) č. 883/2004.

Článok 29

Príspevky poberateľa dôchodkov

1. Keď inštitúcia uvedená v článku 30 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 zohľadní podľa článku 5 uvedeného nariadenia dôchodky alebo renty získané podľa právnych predpisov jedného alebo niekoľkých ďalších členských štátov, pri výpočte výšky príspevkov sa zohľadnia iba sumy dôchodkov alebo rent, ktoré boli dotknutej osobe skutočne vyplatené.
2. Suma príspevkov odvádzaných z predmetných dôchodkov alebo rent nesmie byť v žiadnom prípade vyššia než suma, ktorú by musela platiť osoba s rovnakým príjmom dosiahnutým v inom členskom štáte, ako je štát uvedený v článku 30 nariadenia (ES) č. 883/2004.

Článok 30

Uplatňovanie článku 34 nariadenia (ES) č. 883/2004

1. Na účely uplatňovania článku 34 nariadenia (ES) č. 883/2004 dávky dlhodobej starostlivosti nie sú dávkami definovanými v článku 28 ods. 2 tohto nariadenia, ale dávky z titulu opatrovateľstva alebo uľahčovania každodenného života príslušnej osobe podľa stupňa jej samostatnosti.
2. Inštitúcia miesta bydliska oznámi dotknutej osobe existenciu pravidla zákazu súbehu dávok a podmienky, za akých sa pravidlo uplatňuje na predmetné dávky dlhodobej starostlivosti. Uplatňovanie takýchto pravidiel musí zaistiť osobe, ktorá nemá

bydlisko na území príslušného členského štátu, právny nárok na dávku v sume, ktorá sa musí minimálne rovnať sume, na ktorú by si mohla uplatniť nárok, keby mala bydlisko v tomto členskom štáte.

3. Správna komisia prijme, ak to bude potrebné, opatrenia na vykonávanie tohto článku.

Článok 31

Osobitné vykonávacie opatrenia

1. Ustanovenia hlavy III kapitoly 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 týkajúce sa vecných dávok sa neuplatňujú na osoby, ktoré majú nárok na vecné dávky výlučne v rámci osobitného systému uplatniteľného na štátnych úradníkov členského štátu uvedeného v prílohe 2 tohto nariadenia.
2. Napriek ustanoveniam odseku 1, článok 23 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa uplatňuje na každú osobu, ktorá poberá súčasne dôchodok v rámci systému pre štátnych zamestnancov členského štátu uvedeného v prílohe 2 a dôchodok v rámci právnych predpisov druhého členského štátu.
3. Správna komisia prijme opatrenia na praktické vykonávanie odsekov 1 a 2.

Kapitola II – Dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania

Článok 32

Nárok na vecné dávky a peňažné dávky v prípade bydliska alebo pobytu v inom členskom štáte ako je príslušný členský štát

Na účely uplatňovania článku 36 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa postupy definované v článkoch 24 až 27 tohto nariadenia uplatňujú mutatis mutandis.

Článok 33

Naplánovaná starostlivosť

Oprávnenie stanovené článkom 20 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 nemôže príslušná inštitúcia odmietnuť pracovníkovi vykonávajúcemu činnosť ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba, ktorý utrpel pracovný úraz alebo trpí chorobou z povolania, ktorý môže poberať dávky u tejto inštitúcie, keď liečba primeraná jeho stavu mu nemôže byť poskytnutá na území členského štátu, v ktorom má bydlisko, v lehote, ktorá je z lekárskeho hľadiska prijateľná vzhľadom na jeho súčasný zdravotný stav a pravdepodobný vývoj choroby.

Článok 34

Spolupráca s inštitúciami v prípade pracovného úrazu alebo choroby z povolania privedeným v inom členskom štáte ako je príslušný členský štát

1. Keď dôjde k pracovnému úrazu, alebo keď lekár prvýkrát konštatuje chorobu z povolania na území iného členského štátu, ako je príslušný členský štát, vyhlásenie

o pracovnom úraze alebo chorobe z povolania sa musí urobiť podľa právnych predpisov príslušného štátu bez toho, aby tým boli dotknuté príslušné právne predpisy platné na území členského štátu, v ktorom došlo k pracovnému úrazu alebo v ktorom bola lekárom skonštatovaná choroba z povolania prvýkrát, ktoré sú v takom prípade i naďalej uplatniteľné. Toto vyhlásenie sa zašle príslušnej inštitúcii a kópia sa zašle inštitúcii miesta bydliska alebo pobytu.

2. Inštitúcia členského štátu na území ktorého došlo k pracovnému úrazu alebo v ktorom bola lekárom skonštatovaná choroba z povolania prvýkrát, zašle príslušnej inštitúcii lekárske potvrdenia vystavené na území tohto štátu a všetky potrebné informácie, ak si ich príslušná inštitúcia vyžiada.
3. Ak v prípade pracovného úrazu cestou do zamestnania alebo zo zamestnania, ku ktorému došlo na území iného členského štátu, ako je príslušný členský štát, treba na území prvého členského štátu vykonať vyšetrowanie, vyšetrowateľa môžu na tento účel určiť orgány tohto členského štátu. Tieto orgány budú vyšetrowateľovi pomáhať, pričom predovšetkým určia osobu poverenú asistovať mu pri skúmaní protokolov a všetkých ostatných dokumentov týkajúcich sa úrazu.
4. Po skončení liečby sa príslušnej inštitúcii zašle podrobná správa spolu s lekáorskými potvrdeniami, ktoré sa týkajú trvalých následkov úrazu alebo choroby, predovšetkým súčasného stavu osoby, ktorá úraz utrpela alebo trpí chorobou z povolania, ako aj vyliečenia alebo zahojenia rán. Prislúchajúce honoráre platí inštitúcia miesta bydliska alebo inštitúcia miesta pobytu v závislosti od jednotlivých prípadov, pričom sa uplatní sadzba, ktorú táto inštitúcia uplatňuje na náhrady požadované od príslušnej inštitúcie.
5. Na žiadosť inštitúcie miesta bydliska alebo inštitúcie miesta pobytu, podľa toho, o aký prípad ide, príslušná inštitúcia oznámi tejto inštitúcii rozhodnutie s dátumom vyliečenia alebo zahojenia rán, a ak je to potrebné, rozhodnutie o udelení renty.

Článok 35

Popretie súvislosti úrazu s prácou alebo choroby s výkonom povolania

1. Keď má príslušná inštitúcia námietky voči tomu, aby sa podľa článku 36 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 uplatnili právne predpisy o pracovných úrazoch a chorobách z povolania, ihneď to oznámi inštitúcii miesta bydliska alebo inštitúcii miesta pobytu, ktorá vyplácala vecné dávky a ktoré sa týmto považujú za dávky nemocenského poistenia.
2. Po vynesení konečného rozhodnutia v tejto veci príslušná inštitúcia vec ihneď oznámi inštitúcii miesta bydliska alebo inštitúcii miesta pobytu, ktorá vyplácala vecné dávky. Táto inštitúcia bude i naďalej vyplácať vecné dávky z titulu nemocenského poistenia, ak zamestnanec alebo osoba samostatne zárobkovo činná má na ne nárok v prípade, že nejde o pracovný úraz alebo chorobu z povolania. V opačnom prípade sa vecné dávky, ktoré dotknutá osoba poberala z titulu nemocenského poistenia, považujú od prvého konštatovania úrazu alebo choroby lekárom za dávky v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

Článok 36

Postup v prípade vystavenia sa riziku choroby z povolania vo viacerých členských štátoch

1. V prípade uvedenom v článku 38 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa vyhlásenie o chorobe z povolania zašle buď príslušnej inštitúcii zodpovednej za choroby z povolania toho štátu, v ktorom poškodený naposledy vykonával činnosť, ktorá mohla spôsobiť danú chorobu, alebo inštitúcii miesta bydliska, ktorá vyhlásenie zašle uvedenej príslušnej inštitúcii.

Ak príslušná inštitúcia zistí, že činnosť, ktorá mohla spôsobiť chorobu z povolania bola naposledy vykonávaná podľa právnych predpisov iného členského štátu, zašle vyhlásenie a doklady, ktoré sú k nemu pripojené, zodpovedajúcej inštitúcii tohto členského štátu.

2. Keď inštitúcia členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého poškodený naposledy vykonával činnosť, ktorá mohla spôsobiť danú chorobu z povolania, zistí, že poškodený alebo jeho pozostalí nespĺňajú podmienky stanovené týmito právnymi predpismi, uvedená inštitúcia bezodkladne zašle inštitúcii členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého poškodená osoba predtým vykonávala činnosť, ktorá mohla spôsobiť danú chorobu z povolania, vyhlásenie a všetky doklady, ktoré sú k nemu pripojené, vrátane lekárskeho zistení a posudkov, ktoré prvá inštitúcia dala urobiť, ako aj kópiu rozhodnutia uvedeného v druhom pododseku.

Zároveň oznámi svoje rozhodnutie poistencovi, v ktorom predovšetkým uvedie dôvody zamietnutia dávok, spôsoby a lehoty na podanie odvolania, ako aj dátum zaslania spisu inštitúcii členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého poistenec predtým vykonával činnosť, ktorá mohla spôsobiť danú chorobu z povolania.

3. V prípade potreby sa treba obrátiť v súlade s rovnakým postupom na zodpovedajúcu inštitúciu členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého poškodený naposledy vykonával činnosť, ktorá mohla spôsobiť danú chorobu z povolania.

Článok 37

Výmena informácií medzi inštitúciami a vyplatenie preddavkov v prípade odvolania proti zamietavému rozhodnutiu

1. V prípade odvolania proti zamietavému rozhodnutiu vydanému inštitúciou niektorého členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého poškodený vykonával činnosť, ktorá mohla spôsobiť danú chorobu z povolania, je táto inštitúcia povinná informovať o veci inštitúciu, ktorej bolo vyhlásenie zaslané, postupom uvedeným v článku 36 ods. 2 a neskôr jej oznámiť konečné rozhodnutie.
2. Ak nárok na dávky vznikne na základe právnych predpisov, ktoré uplatňuje inštitúcia, ktorej bolo vyhlásenie zaslané, táto inštitúcia vyplatí preddavky, ktorých výška je určená, ak je to potrebné, po porade s inštitúciou, proti rozhodnutiu ktorej bolo podané odvolanie. Táto inštitúcia vráti sumu vyplatených preddavkov, ak na základe odvolania bude povinná vyplácať dávky. Táto suma sa strhne zo sumy dávok dlžných dotknutej osobe v súlade s postupom ustanoveným v článku 71.

Článok 38
Zhoršenie choroby z povolania

V prípadoch uvedených v článku 39 nariadenia (ES) č. 883/2004 je žiadateľ povinný predložiť inštitúcii členského štátu, u ktorého si uplatňuje nárok na dávky, všetky informácie týkajúce sa dávok, ktoré by boli v súvislosti s danou chorobou z povolania udelené predtým. Táto inštitúcia sa môže obrátiť na akúkoľvek inú inštitúciu, ktorá bola predtým príslušnou inštitúciou, so žiadosťou o informácie, ktoré pokladá za potrebné.

Článok 39
Hodnotenie stupňa pracovnej neschopnosti v prípade pracovného úrazu alebo choroby z povolania, ktoré boli spôsobené predtým alebo potom

1. Na účely uplatňovania článku 40 ods. 3 nariadenia (ES) č. 883/2004 v prípade, že predošlá alebo následná pracovná neschopnosť bola spôsobená úrazom, ku ktorému došlo v dobe, keď dotknutá osoba podliehala právnym predpisom jedného členského štátu, ktorý nerobí rozlíšenie vzhľadom na pôvod pracovnej neschopnosti, príslušná inštitúcia, ktorá riešila predošlú alebo následnú pracovnú neschopnosť alebo inštitúcia určená príslušným orgánom predmetného členského štátu je povinná poskytnúť príslušnej inštitúcii iného členského štátu, ak ju o to požiada, údaje o stupni predošlej alebo následnej pracovnej neschopnosti, ako aj informácie, v rámci možností, na základe ktorých sa bude dať určiť, či pracovná neschopnosť je dôsledkom pracovného úrazu v zmysle právnych predpisov uplatňovaných inštitúciou druhého členského štátu.

V tomto prípade príslušná inštitúcia zohľadní pri zriaďovaní nároku a určovaní výšky dávok stupeň pracovnej neschopnosti spôsobený týmito predošlými alebo následnými prípadmi podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Článok 40
Podávanie a skúmanie žiadostí o renty alebo dodatočné podpory

1. Žiadosť o rentu alebo dodatočný príspevok podľa právnych predpisov členského štátu musí zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba alebo jeho/jej pozostalí s bydliskom na území iného členského štátu podať buď príslušnej inštitúcii, alebo inštitúcii miesta bydliska, ktorá ju postúpi príslušnej inštitúcii. K žiadosti treba pripojiť doklady požadované a vystavené podľa právnych predpisov príslušnej inštitúcie.
2. Príslušná inštitúcia oznámi svoje rozhodnutie žiadateľovi priamo alebo prostredníctvom kontaktnej inštitúcie príslušného štátu; kópiu rozhodnutia zašle kontaktnej inštitúcii členského štátu, na území ktorého má žiadateľ bydlisko.

Článok 41
Osobitné vykonávacie opatrenia

Ustanovenia hlavy III kapitoly 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, ktoré sa týkajú vecných dávok, sa neuplatňujú na osoby, ktoré majú nárok na vecné dávky výlučne na základe osobitného systému pre štátnych zamestnancov členského štátu uvedeného v prílohe 2 tohto nariadenia.

Kapitola III – Podpory pri úmrtí

Článok 42
Žiadosť o podpory pri úmrtí

Na účely uplatňovania článkov 42 a 43 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa žiadosť o podpory pri úmrtí musí zaslať inštitúcii miesta bydliska žiadateľa.

Kapitola IV – Dávky v invalidite a starobné a pozostalostné dôchodky

Článok 43
Výpočet dávky

1. Na účely výpočtu teoretickej výšky a skutočnej výšky dávky podľa článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 sa uplatňujú pravidlá stanovené v článku 12 ods. 3, 4 a 5 tohto nariadenia.
2. Keď doby dobrovoľného alebo nepovinného poistenia neboli zohľadnené podľa článku 12 ods. 3 tohto nariadenia, inštitúcia členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého boli tieto doby dosiahnuté, vypočíta sumu zodpovedajúcu týmto dobám podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ku skutočnej výške dávky vypočítanej podľa článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 sa pripočíta suma zodpovedajúca dobám nepretržitého dobrovoľného alebo nepovinného poistenia.
3. Inštitúcia každého členského štátu vypočíta podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, dlžnú sumu zodpovedajúcu dobám nepretržitého dobrovoľného alebo nepovinného poistenia, ktorá podľa článku 53 ods. 3 písm. c) nariadenia (ES) č. 883/2004 nepodlieha ustanoveniam iného členského štátu o odňatí, znížení alebo pozastavení.

Článok 44
Zohľadnenie dôb výchovy detí

Bez toho, aby bola dotknutá príslušnosť členského štátu určená podľa ustanovení hlavy II nariadenia (ES) č. 883/2004, inštitúcia členského štátu, v ktorom mal poberateľ dôchodku bydlisko najdlhšie počas dvanástich mesiacov od narodenia dieťaťa, musí zohľadniť doby výchovy dieťaťa v inom členskom štáte, pokiaľ sa právne predpisy iného členského štátu nestanú uplatniteľnými na dotknutú osobu z dôvodu výkonu zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti.

Článok 45
Žiadosť o dávky

- A) Podanie žiadosti o dávky na základe článku 44 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004
1. Žiadateľ o dávky podľa článku 44 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 podá žiadosť inštitúcii členského štátu, ktorého právnym predpisom podliehal v čase, kedy nastala pracovná neschopnosť, po ktorej nasledovala invalidita alebo zhoršenie invalidity.
 2. Ak boli udelené peňažné dávky v chorobe, dátum uplynutia doby poskytovania týchto dávok treba v prípade potreby pokladať za dátum podania žiadosti o dôchodok.
 3. V prípade uvedenom v článku 47 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 inštitúcia, u ktorej bola dotknutá osoba naposledy prihlásená, oznámi inštitúcii, ktorá vyplácala dávky predtým, výšku a dátum účinku dávok podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Počínajúc týmto dátumom, dávky dlžné pred zhoršením invalidity sa zastavia alebo znížia do výšky doplatku uvedeného v článku 47 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004.
- B) Podanie iných žiadostí o dávky
4. V iných situáciách ako je tá, ktorá sa uvádza v článku 44 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, žiadateľ podá žiadosť buď na inštitúciu miesta svojho bydliska, ak v danom čase podliehal právnym predpisom, ktoré táto inštitúcia uplatňuje, alebo inštitúcii členského štátu, ktorého právnym predpisom žiadateľ naposledy podliehal v ostatných prípadoch.
 5. Dátum podania žiadosti je záväzný pre všetky zúčastnené inštitúcie.
 6. Odchylnе od odseku 5, ak žiadateľ neuviedol všetky doby poistenia alebo doby bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov iných členských štátov, hoci bol na to výslovne vyzvaný, dátum, kedy žiadateľ doplní svoju pôvodnú žiadosť alebo podá novú žiadosť vzťahujúcu sa na chýbajúce doby sa považuje za dátum podania žiadosti na inštitúciu, ktorá uplatňuje predmetné právne predpisy, s výhradou priaznivejších ustanovení týchto právnych predpisov.
 7. Žiadosť o dávky zaslaná inštitúcii členského štátu má automaticky za následok súbežné vyplácanie dávok na základe právnych predpisov všetkých zúčastnených členských štátov, ktorých podmienkam žiadateľ vyhovel.
- Súbežné vyplácanie dávok sa neuskutoční v prípade, že žiadateľ požiadal podľa článku 50 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 o odklad vyplácania dávok, ktoré by získal podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov.

Článok 46
Doklady a údaje, ktoré musí žiadateľ pripojiť k žiadosti

1. Žiadateľ musí podať žiadosť podľa ustanovení právnych predpisov, ktoré uplatňuje inštitúcia uvedená v článku 45 ods. 1 a 4, ku ktorým pripojí požadované doklady. Žiadateľ musí uviesť buď inštitúciu alebo inštitúcie invalidného poistenia, starobného poistenia alebo poistenia pre prípad úmrtia (dôchodky) každého členského štátu, u ktorých sa poistenec prihlásil, alebo, ak ide o zamestnanca, zamestnávateľa alebo zamestnávateľov, u ktorých bol zamestnaný na území ktoréhokoľvek členského štátu, a zároveň musí predložiť príslušné doklady, ktorých je držiteľom.
2. Ak žiadateľ požiadava podľa článku 50 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 o odklad vyplácania dávok starobného dôchodku, ktoré by získal podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov, musí upresniť, podľa právnych predpisov ktorého štátu žiada o odklad vyplácania dávok.

Článok 47
Prešetrovanie žiadostí inštitúciami

- A) Prešetrujúca inštitúcia
 1. Žiadosť o dávky prešetrí inštitúcia, ktorej bola žiadosť zaslaná alebo odovzdaná podľa ustanovení článku 45 ods. 1 alebo 4. Táto inštitúcia sa ďalej nazýva „prešetrujúca inštitúcia“.
- B) Prešetrovanie žiadostí o dávky podľa článku 44 nariadenia (ES) č. 883/2004
 2. V prípade uvedenom v článku 44 ods. 3 nariadenia (ES) č. 883/2004 prešetrujúca inštitúcia odovzdá všetky údaje o dotknutej osobe inštitúcii, u ktorej bola prihlásená predtým a ktorá preskúma jej dokumentáciu.
 3. Články 48 až 52 sa nevzťahujú na prešetrovanie žiadostí uvedených v článku 44 nariadenia (ES) č. 883/2004.
- C) Prešetrovanie iných žiadostí o dávky
 4. V iných situáciách ako je situácia uvedená v článku 44 nariadenia (ES) č. 883/2004 prešetrujúca inštitúcia ihneď zašle žiadosti o dávky všetkým príslušným inštitúciám, aby ich tieto inštitúcie mohli súbežne a bezodkladne preskúmať. Oznámi im doby poistenia alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, pričom im pošle, ak to bude potrebné, potvrdenia predložené žiadateľom.
 5. Každá ďalšia príslušná inštitúcia oznámi prešetrujúcej inštitúcii doby poistenia alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. S výnimkou prípadu uvedeného v článku 46 ods. 2 tohto nariadenia, každá inštitúcia oznámi prešetrujúcej inštitúcii aj výšku nezávislej dávky uvedenej v článku 52 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 883/2004 v prípade, že podmienky nároku na dávky boli splnené výlučne podľa vnútroštátneho práva.

6. Prešetrujúca inštitúcia zašle všetkým príslušným inštitúciám informácie, ktoré získala. Podľa týchto informácií každá príslušná inštitúcia vypočíta teoretickú výšku a skutočnú výšku dávok podľa článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 a uvedené sumy oznámi prešetrujúcej inštitúcii.
7. Hneď, ako prešetrujúca inštitúcia zistí na základe informácií uvedených v odseku 5, že treba uplatniť ustanovenia článku 46 ods. 2 alebo článku 57 ods. 2 alebo 3 nariadenia (ES) č. 883/2004, oznámi to ostatným príslušným inštitúciám.
8. Aby si žiadateľ mohol uplatniť nárok na odklad uvedený v článku 50 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004, prešetrujúca inštitúcia mu oznámi všetky informácie, ktoré má k dispozícii, aby mu umožnila oboznámiť sa s dôsledkami súbežného vyplácania dávok, na ktoré si môže uplatniť nárok. Žiadateľ pošle každú prípadnú žiadosť o odklad vyplácania dávok prešetrujúcej inštitúcii, ktorá ju bezodkladne postúpi príslušnej inštitúcii.

Článok 48

Oznámenie rozhodnutí žiadateľovi

1. Každá inštitúcia oznámi žiadateľovi podľa ustanovení, ktoré uplatňuje, rozhodnutie o vyplácaní dávok, ktoré prijala. V každom rozhodnutí sa upresnia možnosti a lehoty odvolania proti rozhodnutiu. Kópia každého rozhodnutia sa doručí prešetrujúcej inštitúcii. Po prijatí kópie všetkých rozhodnutí prešetrujúca inštitúcia zašle žiadateľovi v jeho jazyku a v súlade s postupmi z článku 3 ods. 4 súhrnný výkaz týchto rozhodnutí. Súhrnný výkaz zašle aj ostatným príslušným inštitúciám.
2. Súhrnný výkaz, ktorý bol žiadateľovi oznámený podľa článku 3 ods. 4, treba považovať za nové rozhodnutie, proti ktorému je možné sa odvolať.

Článok 49

Určenie stupňa invalidity

1. V prípade, že sa uplatnia ustanovenia článku 46 ods. 3 nariadenia (ES) č. 883/2004, prijať rozhodnutie vo veci stavu invalidity žiadateľa je oprávnená iba prešetrujúca inštitúcia. Táto inštitúcia prijme rozhodnutie hneď, ako bude môcť určiť podmienky vzniku nároku stanovené právnymi predpismi, ktoré uplatňuje, v prípade potreby so zreteľom na ustanovenia článkov 6 a 51 nariadenia (ES) č. 883/2004. Rozhodnutie bezodkladne oznámi ostatným príslušným inštitúciám.

Ak nie sú splnené podmienky vzniku nároku iné ako podmienky týkajúce sa stavu invalidity ustanovené právnymi predpismi, ktoré prešetrujúca inštitúcia uplatňuje, táto inštitúcia to ihneď oznámi v súlade s ustanoveniami článkov 6 a 51 nariadenia (ES) č. 883/2004 príslušnej inštitúcii členského štátu, ktorého právnym predpisom žiadateľ podliehal naposledy. Príslušná inštitúcia je oprávnená prijať rozhodnutie vo veci stavu invalidity žiadateľa v prípade, že sú splnené podmienky vzniku nároku ustanovené právnymi predpismi, ktoré uplatňuje; rozhodnutie bezodkladne oznámi ostatným príslušným inštitúciám.

V opačnom prípade sa vo veci nároku bude potrebné za rovnakých podmienok obrátiť na inštitúciu príslušnú vo veciach invalidity členského štátu, ktorého právnym predpisom žiadateľ naposledy podliehal.

2. V prípade, že ustanovenia článku 46 ods. 3 nariadenia (ES) č. 883/2004 nie sú uplatniteľné na určenie stupňa invalidity, každá inštitúcia môže dať žiadateľa vyšetriť lekárom, ktorého si sama vyberie. Inštitúcia členského štátu zohľadní dokumenty a lekárske správy, ako aj informácie administratívneho charakteru zhromaždené inštitúciou ktoréhokoľvek iného členského štátu, ako keby boli vystavené v jej vlastnom členskom štáte.
3. Keď sa lekárske vyšetrenie uskutoční v inom členskom štáte, ako je členský štát miesta bydliska dotknutej osoby, súvisiace náklady na prepravu a pobyt musí hradiť inštitúcia, ktorá nariadila lekárske vyšetrenie.

Článok 50

Dočasné preddavky a zálohy na dávky

1. Bez ohľadu na článok 7 tohto nariadenia každá inštitúcia, ktorá počas prešetrovania žiadosti o dávky zistí, že žiadateľ má nárok na nezávislú dávku podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, ihneď mu túto dávku vypláca podľa článku 52 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 883/2004. Táto platba sa považuje za dočasnú, ak priznaná výška dávky môže byť ovplyvnená výsledkom postupu prešetrovania žiadosti.
2. Ak žiadateľovi nemožno predbežne vyplatiť žiadnu dávku podľa odseku 1, ale zo získaných informácií vyplýva, že vznikol nárok na dávku podľa článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004, prešetrujúca inštitúcia mu vyplatí vratnú zálohu, ktorej výška sa podľa možností bude približovať výške sumy, ktorá sa pravdepodobne bude vyplácať podľa článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004.
3. Inštitúcia povinná vyplatiť tieto dočasné dávky podľa odseku 1 alebo 2 o tom ihneď informuje žiadateľa, pričom ho výslovne upozorní na dočasnosť opatrenia a na skutočnosť, že odvolanie bude možné podať iba proti rozhodnutiu o výplate.

Článok 51

Nový výpočet dávok

1. V prípade nového výpočtu dávok podľa článku 48 ods. 3 a 4, článku 50 ods. 4 a článku 59 ods. 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa článok 50 tohto nariadenia uplatňuje mutatis mutandis.
2. V prípade nového výpočtu, zastavenia alebo pozastavenia dávky inštitúcia, ktorá vydala príslušné rozhodnutie, ho bezodkladne oznámi dotknutej osobe v súlade s postupom podľa článku 3 ods. 4 až 7 a oznámi ho aj každej inštitúcii, u ktorej si dotknutá osoba uplatňuje nárok.

Článok 52
Opatrenia na urýchlenie výplaty dávok

1. Keď sa právne predpisy členského štátu stanú uplatniteľnými na osobu, inštitúcia určená príslušným orgánom tohto členského štátu zašle inštitúcii určenej členským štátom, ktorého štátnym občanom je táto osoba, všetky informácie týkajúce sa totožnosti tejto osoby vrátane jej identifikačného čísla, ktoré jej prideliла príslušná inštitúcia prvého členského štátu konajúca vo veciach dôchodkov, ako aj názov príslušnej inštitúcie. Tejto inštitúcii zároveň oznámi akúkoľvek ďalšiu informáciu, ktorá by mohla uľahčiť a urýchliť neskoršiu výplatu dôchodkov.
2. Na účely uplatňovania odseku 1, osoby bez štátnej príslušnosti a utečenci, ako aj osoby, na ktoré sa nikdy nevzťahovali právne predpisy členského štátu, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, sa považujú za štátnych príslušníkov členského štátu, ktorého právne predpisy sa na ne vzťahovali naposledy.
3. Príslušné inštitúcie vykonajú na žiadosť dotknutej osoby alebo inštitúcie, u ktorej bola dotknutá osoba v tom čase prihlásená, rekonštrukciu jej dôb zamestnania, najneskôr jeden rok pred dátumom, kedy dotknutá osoba dosiahne vek na poskytnutie dôchodku.
4. Správna komisia stanovuje pravidlá vykonávania ustanovení predchádzajúcich odsekov.

Článok 53
Koordináčné opatrenia v členskom štáte

1. Ak vnútroštátne právne predpisy obsahujú pravidlá na určenie inštitúcie zodpovednej za vyplácanie dôchodku, tieto pravidlá sa uplatňujú iba so zreteľom na doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov tohto členského štátu.
2. Ak vnútroštátne právne predpisy obsahujú pravidlá koordinácie medzi osobitnými systémami pre štátnych zamestnancov a všeobecným systémom zamestnancov, tieto pravidlá nie sú dotknuté ustanoveniami nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia.

Kapitola V – Dávky v nezamestnanosti

Článok 54
Výpočet dávok

1. Na účely uplatňovania článku 62 ods. 3 nariadenia (ES) č. 883/2004, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právnym predpisom dotknutá osoba podliehala v čase svojej činnosti ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba, oznámi inštitúcii miesta bydliska, na žiadosť dotknutej osoby, všetky údaje potrebné na výpočet dávok v nezamestnanosti, najmä výšku jej mzdy alebo príjmu zo samostatnej zárobkovej činnosti.

2. Na účely uplatňovania článku 62 nariadenia (ES) č. 883/2004, keď pracovník uvedený v článku 65 ods. 5 predmetného nariadenia iný ako je cezhraničný pracovník, nebol nikdy zamestnancom podliehajúcim právnym predpisom členského štátu miesta svojho bydliska, dávky v nezamestnanosti sa vypočítajú na základe zodpovedajúcej bežnej mzdy v tomto členskom štáte, rovnocenného alebo obdobného zamestnania ako je zamestnanie, ktoré naposledy vykonával na území iného členského štátu.
3. Na účely uplatňovania článku 62 nariadenia (ES) č. 883/2004 a bez ohľadu na článok 63 uvedeného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy ustanovujú, že výpočet dávok sa mení podľa počtu rodinných príslušníkov, zohľadní aj rodinných príslušníkov dotknutej osoby, ktorí majú bydlisko v inom členskom štáte, ako keby mali bydlisko v príslušnom členskom štáte. Toto ustanovenie sa neuplatňuje, ak v členskom štáte bydliska rodinných príslušníkov má iná osoba nárok na dávky v nezamestnanosti, pre výpočet ktorých boli títo rodinní príslušníci zohľadnení.

Článok 55

Podmienky a obmedzenia pre zachovanie nároku na dávky pre nezamestnaného, ktorý odíde do iného členského štátu

1. Aby nezamestnaný, ktorý odíde do iného členského štátu, splňal podmienky ustanovené v článku 64 nariadenia (ES) č. 883/2004, musí o svojom zámere odísť informovať príslušnú inštitúciu vopred a musí jej predložiť dokument potvrdzujúci, že má i naďalej nárok na dávky za podmienok stanovených v článku 64 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004.

Táto inštitúcia ho bude informovať o jeho povinnostiach a odovzdá mu predmetný dokument, v ktorom predovšetkým uvedie:

- a) dátum, odkedy sa nezamestnaný nedostavuje na úrad práce príslušného štátu;
 - b) lehotu poskytnutú podľa článku 64 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 na prihlásenie sa ako uchádzač o zamestnanie v členskom štáte, do ktorého nezamestnaný odišiel;
 - c) maximálnu dobu, počas ktorej môže byť nárok na dávky zachovaný podľa článku 64 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 883/2004;
 - d) skutočnosti, ktoré môžu zmeniť nárok na dávky.
2. Nezamestnaný sa prihlási ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce členského štátu, do ktorého odišiel podľa ustanovení článku 64 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004 a príslušnej inštitúcii odovzdá dokument uvedený v odseku 1. V opačnom prípade sa inštitúcia miesta, kam nezamestnaný odišiel, obráti na príslušnú inštitúciu so žiadosťou o potrebné informácie.
 3. Úrad práce členského štátu, do ktorého nezamestnaný odišiel za účelom hľadania zamestnania, oznámi nezamestnanému jeho povinnosti.

4. Inštitúcia miesta, kam nezamestnaný odišiel, ihneď oznámi príslušnej inštitúcii dátum, kedy sa nezamestnaný prihlásil na úrade práce a jeho novú adresu.

Každý mesiac v priebehu obdobia, počas ktorého má nezamestnaný nárok na zachovanie dávok, uvedená inštitúcia zašle príslušnej inštitúcii relevantné informácie o sledovaní situácie nezamestnaného a najmä, či je nezamestnaný stále evidovaný na úrade práce a či sa podrobuje organizovaným kontrolným postupom.

5. Inštitúcia miesta, kam nezamestnaný odišiel, vykoná alebo dá vykonať kontrolu, ako keby išlo o nezamestnaného poberateľa dávok podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. O vzniku každej okolnosti uvedenej v odseku 1 písm. d) ihneď informuje príslušnú inštitúciu.
6. Príslušné orgány alebo príslušné inštitúcie dvoch alebo viacerých členských štátov si môžu medzi sebou určiť sústavu opatrení na podporu hľadania zamestnania pre nezamestnaných, ktorí odídu do niektorého z týchto členských štátov podľa článku 64 nariadenia (ES) č. 883/2004.

Článok 56

Nezamestnaný, ktorý mal bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát

1. Keď sa nezamestnaný rozhodne podľa článku 65 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004 prihlásiť sa ako uchádzač o zamestnanie v členskom štáte bydliska a zároveň v členskom štáte, v ktorom vykonával svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba, prednostne to oznámi inštitúcii a úradu práce v mieste svojho bydliska.

Na žiadosť úradu práce členského štátu, v ktorom vykonával svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, úrad práce miesta bydliska odovzdá príslušné informácie týkajúce sa prihlášky nezamestnaného a hľadania zamestnania pre nezamestnaného.

2. V prípade, že nárok na dávky je spojený so splnením určitých povinností zo strany nezamestnaného podľa právnych predpisov členského štátu jeho bydliska, zohľadnia sa prípadné záväzky nezamestnaného na úrade práce iného členského štátu. Nezamestnaný je povinný informovať inštitúciu miesta svojho bydliska o harmonograme a povahe týchto záväzkov.
3. Na účely uplatňovania článku 65 ods. 5 písm. b) nariadenia (ES) č. 883/2004, inštitúcia členského štátu, právnym predpisom ktorého pracovník naposledy podliehal, oznámi inštitúcii miesta jeho bydliska, ak ju o to táto inštitúcia požiada, či má pracovník nárok na dávky podľa článku 64 nariadenia (ES) č. 883/2004.

Kapitola VI – Rodinné dávky

Článok 57

Pravidlá prednosti v prípade súbehu dávok

Na účely uplatňovania článku 68 ods. 1 písm. b) bod (i) nariadenia (ES) č. 883/2004, keď bydlisko detí neumožňuje určiť poradie prednosti, každý zúčastnený členský štát vypočíta výšku dávok pri zohľadnení detí, ktoré nemajú bydlisko na jeho území. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy stanovujú najvyššiu sumu dávok, poskytne celú túto sumu. Príslušná inštitúcia druhého členského štátu jej nahradí polovicu predmetnej sumy, v rozsahu sumy stanovenej právnymi predpismi tohto druhého členského štátu.

Článok 58

Uplatniteľné pravidlá, keď osoba postupne podlieha právnym predpisom viacerých členských štátov počas rovnakého obdobia alebo časti obdobia

- 1 Ak osoba postupne podliehala právnym predpisom dvoch členských štátov v priebehu kalendárneho mesiaca, bez ohľadu na doby splatnosti rodinných dávok stanovených právnymi predpismi týchto členských štátov, inštitúcia, ktorá platila rodinné dávky podľa prvých právnych predpisov uplatňovaných počas daného obdobia, znáša tieto náklady do konca daného mesiaca.
- 2 Inštitúcia oznámi inštitúcii druhého členského štátu dátum, odkedy prestane vyplácať predmetné rodinné dávky.

Článok 59

Postup na uplatňovanie článku 67 a 68 nariadenia (ES) č. 883/2004

1. Žiadosť o poskytovanie rodinných dávok sa prednostne predloží:
 - a) inštitúcii členského štátu v prípade, že existuje nárok na dávky na základe činnosti ako zamestnanec alebo činnosti ako samostatne zárobkovo činná osoba a manžel (manželka) žiadateľky (žiadateľa) nemá nárok na dávky na základe činnosti ako zamestnanec alebo činnosti ako samostatne zárobkovo činná osoba v inom členskom štáte,
 - b) v ostatných prípadoch inštitúcii miesta bydliska detí alebo niektorej z týchto inštitúcií, ak deti majú bydlisko v rôznych členských štátoch.
2. Inštitúcia, ktorej bola predložená žiadosť podľa odseku 1 preskúma žiadosť na základe podrobných informácií poskytnutých žiadateľom a vždy, keď je to potrebné, vydá dočasné rozhodnutie o pravidlách prednosti uplatniteľných so zreteľom na všetky skutočnosti a právne okolnosti, ktoré charakterizujú situáciu rodiny žiadateľa.

Informuje o tom žiadateľa a dočasne mu vypláca dávky stanovené právnymi predpismi, ktoré uplatňuje.
3. Dočasné rozhodnutie o pravidlách prednosti uplatniteľných v tomto prípade sa zašle každej inštitúcii iného alebo iných členských štátov, ktorých právne predpisy

prípadne zakladajú nárok na dávky. Tieto inštitúcie majú jeden mesiac od dátumu odoslania dočasného rozhodnutia na to, aby podali námietku voči rozhodnutiu alebo si vyžiadali doplňujúce informácie.

Po uplynutí tejto lehoty sa rozhodnutie inštitúcie, ktorej bola žiadosť postúpená podľa odseku 1, stáva namietateľným voči príslušným inštitúciám. V tejto súvislosti každá inštitúcia urobí vyúčtovanie sumy dávok splatných poberateľovi, ktoré zašle čo najskôr inštitúcii, ktorej bola žiadosť postúpená.

4. Inštitúcia, ktorej bola predložená žiadosť podľa odseku 1, zašle žiadateľovi rozhodnutie o poradí prednosti na účely udelenia dávok, ku ktorému pripojí vyúčtovanie dávok vystavené zúčastnenými inštitúciami.
5. Inštitúcia, ktorá dočasne vyplácala dávky v sume, ktorá je vyššia ako suma, ktorú musí nakoniec vyplácať, sa obráti na prednostnú inštitúciu, aby dosiahla vrátenie preplatku v súlade s postupom stanoveným v článku 71.

Článok 60

Postup na uplatňovanie článku 69 nariadenia (ES) č. 883/2004

Na účely uplatňovania článku 69 nariadenia (ES) č. 883/2004, ak príslušná inštitúcia skonštatuje, že nárok nevznikol podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, bezodkladne postúpi žiadosť spolu so všetkými potrebnými dokumentmi a údajmi inštitúcii členského štátu, právnym predpisom ktorého osoba podliehala najdlhšie. V prípade potreby sa za rovnakých podmienok treba obrátiť na inštitúciu členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého dotknutá osoba dosiahla najkratšiu z dôb poistenia alebo bydliska.

HLAVA IV – FINANČNÉ USTANOVENIA

Kapitola I – Náhrada dávok podľa článku 35 ods. 1 a článku 41 nariadenia (ES) č. 883/2004

Oddiel 1 – Náhrada dávok na základe skutočných výdavkov

Článok 61

Zásady

1. Na účely uplatňovania článku 35 ods. 1 a článku 41 nariadenia (ES) č. 883/2004, skutočnú sumu vyplatených vecných dávok vráti príslušná inštitúcia inštitúcii, ktorá ich vyplatila, v rozsahu vykázanom v účtovníctve tejto inštitúcie, čo sa však nevzťahuje na prípad, kedy sa uplatňuje článok 62 tohto nariadenia.
2. Na účely uplatňovania odseku 1 sa inštitúcia miesta bydliska rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko v inom členskom štáte ako poistenec, v prípadoch uvedených v článku 20 ods. 4 nariadenia (ES) č. 883/2004 a inštitúcia miesta bydliska dôchodcu a jeho rodinných príslušníkov, v prípadoch uvedených v článku 27 ods. 5 nariadenia (ES) č. 883/2004, považujú za príslušnú inštitúciu.

3. Ak celá skutočná suma dávok uvedených v odseku 1 alebo jej časť nie je vykázaná v účtovníctve inštitúcie, ktorá ich vyplácala, suma, ktorú treba vrátiť, sa vypočíta na základe paušálnej platby stanovenej v súlade s vhodnými odporúčaniami podľa dostupných údajov. Správna komisia posúdi základy slúžiace na výpočet paušálov a stanoví ich výšku.
4. Sadzby, ktoré sú vyššie ako tie, ktoré sú uplatniteľné na vecné dávky vyplácané poisťovnícami podliehajúcim právnym predpisom uplatňovaným inštitúciou, ktorá vyplácala dávky uvedené v odseku 1, nemôžu byť zohľadnené pre náhradu.
5. Ustanovenia odseku 1 sa uplatňujú mutatis mutandis na náhradu peňažných dávok vyplácaných podľa ustanovení článku 27 ods. 8 druhá veta.

Oddiel 2 – Náhrada dávok na základe paušálnych platieb

Článok 62

Identifikácia príslušných členských štátov

1. Členské štáty uvedené v článku 35 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, ktorých právne alebo správne štruktúry sú také, že použitie náhrady na základe skutočných výdavkov nie je primerané, sú vymenované v prílohe 3 tohto nariadenia.
2. Členský štát sa môže zrieknuť používania metódy paušálnej náhrady pod podmienkou, že toto zrieknutie nadobudne účinnosť začiatkom kalendárneho roka. V tomto prípade je príslušný členský štát povinný informovať správnu komisiu o zmene najneskôr do konca júna roka, ktorý predchádza roku, v priebehu ktorého sa zmena musí stať účinnou.
3. Pre členské štáty uvedené v prílohe 3 tohto nariadenia sumu vecných dávok vyplatených rodinným príslušníkom, ktorí nemajú bydlisko v tom istom členskom štáte ako poistenec podľa článku 17 nariadenia (ES) č. 883/2004, a dôchodcom a ich rodinným príslušníkom podľa článkov 22, 24 ods. 1 a článku 26 nariadenia (ES) č. 883/2004, nahradia príslušné inštitúcie inštitúciám, ktoré vyplácali predmetné dávky, na základe paušálnej platby stanovenej pre každý kalendárny rok. Suma tohto paušálu sa musí čo najviac približovať skutočným výdavkom.

Článok 63

Metóda výpočtu paušálnych platieb

1. Paušálna platba za kalendárny rok sa pre každý dlžnícky členský štát rovná sume dosiahnutého zisku tak, že sa vynásobia priemerné ročné náklady na jednu osobu so zreteľom na jednotlivé vekové kategórie počtom osôb, ktoré treba zohľadniť v každej vekovej kategórii, a na výsledok sa uplatní zrážka.

$$\text{PAUŠÁLNA PLATBA} = \sum_{i=1}^3 ((1 - X) \times Y_i) \times Z_i$$

Význam symbolov v rovnici je takýto:

- Sčítací index i (hodnoty $i = 1, 2$ a 3) predstavuje tri vekové kategórie určené pre výpočet paušálnej platby:
 - $i = 1$: osoby do 20 rokov
 - $i = 2$: osoby od 20 do 64 rokov
 - $i = 3$: osoby vo veku 65 rokov a staršie.
 - Koeficient X (počet od 0 do 1) predstavuje určenú zrážku, ako je stanovené v odseku 4.
 - Y_i predstavuje priemerné ročné náklady na osoby vekovej kategórie i , ako je stanovené v odseku 2.
 - Z_i predstavuje priemerný počet osôb vekovej kategórie i , ktorý treba zohľadniť, ako je stanovené v odseku 3.
2. Priemerné ročné náklady na osobu (Y_i) vo vekovej kategórii i sa vypočítajú tak, že suma ročných výdavkov na všetky vecné dávky vyplatené inštitúciami veriteľského členského štátu všetkým osobám danej vekovej kategórie, ktoré podliehajú právnym predpisom tohto štátu a majú bydlisko na jeho území, sa vydolí priemerným ročným počtom osôb v uvedenej vekovej kategórii. Pri výpočte sa zohľadnia výdavky v rámci systému uvedeného v článku 23.
 3. Pre každý dlžnícky členský štát sa priemerný počet osôb (Z_i) vo vekovej kategórii i rovná počtu osôb, ktoré podliehajú právnym predpisom tohto členského štátu a ktorým vznikol nárok v jeho mene na vecné dávky veriteľského členského štátu.

Počet osôb, ktoré treba zohľadniť, sa určí na základe registra vedeného na tento účel inštitúciou miesta bydliska a podľa dokladov o nárokoch dotknutých osôb predložených príslušnou inštitúciou.
 4. Zrážka, ktorá sa uplatní na paušálnu platbu, sa v zásade rovná 15 % ($X = 0,15$). Rovná sa 20 % ($X = 0,20$), keď príslušný členský štát je uvedený v prílohe IV nariadenia (ES) č. 883/2004.
 5. Správna komisia stanoví metódy a pravidlá stanovenia údajov na výpočet paušálnej platby uvedených v predchádzajúcich odsekoch.

Článok 64

Oznámenie priemerných ročných nákladov

Suma priemerných ročných nákladov na osobu v každej vekovej kategórii za daný rok sa odovzdá komisii auditorov najneskôr do 30. júna druhého roka nasledujúceho za daným rokom. Ak informácie o uvedenej sume nebudú odovzdané v tomto termíne, použije sa suma priemerných ročných nákladov na osobu za predchádzajúci rok.

Priemerné ročné náklady sa uverejnia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Oddiel 3 – Spoločné ustanovenia

Článok 65

Postup náhrady medzi inštitúciami

Náhrady medzi inštitúciami členských štátov uvedené v článkoch 35 a 41 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa vykonávajú prostredníctvom styčnej inštitúcie.

Článok 66

Lehota na oznámenie pohľadávok a lehota na ich splatenie

1. Pohľadávky stanovené na základe skutočných výdavkov sa musia oznámiť najneskôr do šiestich mesiacov od uplynutia kalendárneho štvrtroka, počas ktorého sa dávky vyplácali.
2. Pohľadávky stanovené na základe paušálnych platieb za kalendárny rok sa musia oznámiť do šiestich mesiacov od mesiaca, v ktorom boli priemerné náklady za daný rok uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
3. Pohľadávky oznámené po uplynutí lehôt uvedených v odseku 1 a 2 sa neberú do úvahy.
4. Pohľadávky overí a zaplatí dlžnícka inštitúcia do konca šesťmesačného obdobia od konca kalendárneho polroka, v ktorom boli oznámené. Ak to bude potrebné, dlžnícka inštitúcia oznámi veriteľskej inštitúcii svoje rozhodnutie zamietnuť určité výdavky pred uplynutím tohto šesťmesačného obdobia.
5. Spory týkajúce sa povahy a výšky pohľadávky sa musia urovnať najneskôr do jedného roka od uplynutia kalendárneho štvrtroka, v ktorom bola pohľadávka oznámená. Po uplynutí tejto lehoty sa predmetná pohľadávka považuje za splatnú.

Článok 67

Úroky z omeškania

1. Po uplynutí šesťmesačného obdobia uvedeného v článku 66 ods. 4 sa nesplatené pohľadávky zvýšia o úrok. Úrok sa vypočíta na základe referenčnej sadzby uplatňovanej Európskou centrálnou bankou na hlavné operácie refinancovania. Uplatniteľná referenčná sadzba je sadzba, ktorá je platná v prvý deň mesiaca, v ktorom je platba splatná. Od dátumu uplynutia ročného obdobia uvedeného v článku 66 ods. 5 sa sadzba zvýši o dva percentuálne body.
2. Správna komisia určí metódu a základ na výpočet úrokov.

Článok 68

Ročné vyúčtovanie

1. Správna komisia vypracuje stav pohľadávok za každý kalendárny rok podľa článku 72 písm. g) nariadenia (ES) č. 883/2004 na základe správy komisie auditorov. Na

tento účel styčné subjekty oznámia komisii audítorov v lehotách a podľa pravidiel, ktoré komisia určí, sumu oznámených, uhradených alebo sporných pohľadávok (veriteľská pozícia) na jednej strane a sumu prijatých, uhradených alebo sporných pohľadávok (dlžnícka pozícia) na strane druhej.

2. Správna komisia môže uskutočniť akékoľvek overenie prospešné kontrole štatistických a účtovných údajov, ktoré slúžia na zistenie ročného stavu pohľadávok uvedeného v odseku 1, najmä preveriť zhodu týchto údajov s pravidlami stanovenými v tejto hlave.

Kapitola II – Náhrada dávok v nezamestnanosti podľa článku 65 nariadenia (ES) č. 883/2004

Článok 69

Náhrada dávok v nezamestnanosti

Ak nedôjde k dohode v zmysle článku 65 ods. 8 nariadenia (ES) č. 883/2004, inštitúcia miesta bydliska zašle inštitúcii členského štátu, ktorého právne predpisy sa na poberateľa dávok vzťahovali naposledy, žiadosť o náhradu dávok v nezamestnanosti podľa článku 65 ods. 6 a 7 nariadenia (ES) č. 883/2004 do šiestich mesiacov od poslednej výplaty dávok v nezamestnanosti, ktorých náhrada sa požaduje. V žiadosti sa uvedie suma dávok vyplatených počas obdobia troch alebo piatich mesiacov podľa odseku 6 alebo 7 článku 65 nariadenia (ES) č. 883/2004, doba, za ktorú boli tieto dávky vyplatené a identifikačné údaje nezamestnaného.

Keď sú predmetné sumy predmetom diskusie medzi príslušnými inštitúciami, ustanovenia článku 66 ods. 4 a 5 tohto nariadenia sa uplatňujú mutatis mutandis.

Kapitola III – Opakovanie preplatených dávok, vrátenie dočasných platieb, kompenzácia, pomoc vo veci spätného vymáhania.

Oddiel 1 - Zásady

Článok 70

1. Na účely uplatňovania článku 84 nariadenia (ES) č. 883/2004 a v rámci, ktorý stanovuje, sa spätné vymáhanie pohľadávok uskutoční vždy, keď to bude možné, prednostne cestou kompenzácie tak medzi veriteľskými inštitúciami (ďalej len „dožiadajúce subjekty“) a dlžníckymi inštitúciami (ďalej len „dožiadané subjekty“), ako aj voči poisťovcovi, podľa článku 71 a 72 tohto nariadenia.

V prípade, že časť pohľadávky alebo celá pohľadávka nemohla byť získaná späť cestou kompenzácie uvedenej v prvom pododseku, zostávajúce sumy splatné poberateľom sa budú vymáhať podľa článkov 73 až 82.

2. Styčnú inštitúciu treba považovať za dožiadaný subjekt na základe žiadostí, ktoré jej boli doručené.

Oddiel 2 - Kompenzácia

Článok 71

Peňažné dávky, ktoré nie sú splatné alebo sú preplatkami

1. Ak inštitúcia členského štátu zaplatila poberateľovi dávok sumu, ktorá presahuje sumu, na akú má nárok, táto inštitúcia požiada inštitúciu každého ďalšieho členského štátu dlhujúceho dávky v prospech poberateľa, a to za podmienok a v rozsahu stanovenými právnymi predpismi, ktoré uplatňuje, aby zrazila preplatok zo súm, ktoré dlhuje uvedenému poberateľovi. Inštitúcia vykoná zrážku za podmienok a v rozsahu stanovenom pre takú kompenzáciu právnymi predpismi, ktoré uplatňuje, ako keby tieto preplatky vyplatila sama, a zrazenú sumu prevedie na veriteľskú inštitúciu.
2. V súlade s článkom 6, inštitúcia, ktorá vyplatila dočasné peňažné dávky, vypracuje najneskôr do dvoch mesiacov od určenia uplatniteľných právnych predpisov alebo určenia inštitúcie zodpovednej za vyplácanie dávok, vyúčtovanie sumy, ktorú jej dlhuje príslušná inštitúcia. V prípade, že poberateľ dávok a/alebo jeho zamestnávateľ platil dočasné príspevky, tieto sumy sa zohľadnia pri výpočte predmetnej sumy.

Príslušná inštitúcia dlhujúca dávky v prospech poberateľa dávok zrazí dlžnú sumu v súvislosti s dočasnou platbou zo súm, ktoré dlhuje dotknutej osobe. Dlžnícka inštitúcia vykoná zrážku za podmienok a v rozsahu stanovenom pre takú kompenzáciu právnymi predpismi, ktoré uplatňuje, a zrazenú sumu bezodkladne prevedie na veriteľskú inštitúciu.

3. V prípade, že poistenec čerpal sociálnu podporu v členskom štáte počas obdobia, v priebehu ktorého mal nárok na dávky podľa právnych predpisov iného členského štátu, orgán, ktorý poskytol podporu, môže v súvislosti s dávkami splatnými tejto osobe požiadať inštitúciu každého ďalšieho členského štátu dlhujúceho dávky v prospech tejto osoby, ak mu to umožňujú právne predpisy, aby sumu vynaloženú v rámci podpory zrazila zo súm, ktoré vypláca dotknutej osobe.

Toto ustanovenie sa uplatňuje *mutatis mutandis* na rodinného príslušníka poistenca, ktorý čerpal podporu na území niektorého členského štátu počas obdobia, v priebehu ktorého mala dotknutá osoba nárok na dávky vďaka danému rodinnému príslušníkovi podľa právnych predpisov iného členského štátu.

Veriteľská inštitúcia zašle vyúčtovanie sumy, ktorá predstavuje dlh voči nej, dlžníckej inštitúcii. Dlžnícka inštitúcia vykoná zrážku za podmienok a v rozsahu stanovenom pre takúto kompenzáciu právnymi predpismi, ktoré uplatňuje a bezodkladne prevedie stanovenú sumu na veriteľskú inštitúciu.

4. V prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 3 príslušná inštitúcia zašle dotknutej osobe výkaz jej situácie, v ktorom uvedie zostávajúce splatné sumy alebo preplatky v zmysle právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Článok 72
Príspevky, ktoré nie sú splatné alebo sú preplatkami

V rámci článku 6 inštitúcia, ktorá vybrala dočasné príspevky od poistenca a/alebo jeho zamestnávateľa, nahradí predmetné sumy v prospech osôb, ktoré ich zaplatili, až keď zistí, od príslušnej inštitúcie, aké sumy jej dlhujú podľa článku 6 ods. 3.

Oddiel 3 – Spätné vymáhanie

Článok 73
Žiadosti o informácie

1. Dožiadaný subjekt zašle dožiadajúcemu subjektu na jeho žiadosť informácie, ktoré táto inštitúcia potrebuje na účely spätného vymáhania pohľadávky.

Dožiadaný subjekt získa uvedené informácie na základe právomocí, ktoré má podľa právnych a správnych predpisov uplatniteľných v prípade vymáhania obdobných pohľadávok vzniknutých v jeho vlastnom členskom štáte.

2. V žiadosti o informácie musí byť uvedené meno, adresa a akákoľvek ďalšia informácia, ktorá môže byť obvykle dožiadajúcemu subjektu sprostredkovaná v súvislosti s osobou, ktorej sa týkajú vyžiadané informácie, ako aj povaha a suma pohľadávky, na základe ktorej bola žiadosť podaná.
3. Dožiadaný subjekt nie je povinný zaslať informácie, ktoré nie je schopný získať na účely spätného vymáhania obdobných pohľadávok vzniknutých vo svojom členskom štáte.
4. Dožiadaný subjekt oznámi dožiadajúcemu subjektu dôvody, pre ktoré nie je možné uspokojivo vyhovieť žiadosti o informácie.

Článok 74
Oznámenie

1. Na základe žiadosti dožiadajúceho subjektu dožiadaný subjekt vykoná oznámenie adresátovi, v súlade s platnými právnymi predpismi o oznamovaní právnych listín vo svojom vlastnom členskom štáte, vrátane súdnych listín, ktoré sa týkajú pohľadávok alebo ich spätného vymáhania, pochádzajúcich od členského štátu dožiadajúceho subjektu.
2. Žiadosť o oznámenie musí obsahovať meno a adresu a akúkoľvek ďalšiu informáciu, ku ktorej má dožiadajúci subjekt obvykle prístup a ktorá sa týka adresáta, povahu a predmet listiny alebo rozhodnutia, ktoré treba oznámiť, a ak to bude potrebné, meno a adresu a akúkoľvek ďalšiu informáciu, ku ktorej má dožiadajúci subjekt obvykle prístup a ktorá sa týka dlžníka, a takisto pohľadávku uvedenú v listine alebo rozhodnutí, ako aj všetky užitočné informácie.
3. Dožiadaný subjekt bezodkladne informuje dožiadajúci subjekt o vybavení žiadosti o oznámenie a oznámi mu predovšetkým dátum doručenia rozhodnutia alebo listiny adresátovi.

Článok 75
Žiadosť o vymáhanie

1. K žiadosti o vymáhanie príspevkov alebo k žiadosti o spätné vyžiadanie dávok, ktoré nie sú splatné alebo sú preplatkami, ktorú dožadujúci subjekt zašle dožiadateľmu subjektu, musí byť pripojené úradné vyhotovenie alebo overená fotokópia exekučného titulu, ktorý umožní výkon vymáhania alebo spätného vyžiadania, vydaného v členskom štáte dožadujúceho subjektu, a ak to bude potrebné, originál alebo overená fotokópia ďalších dokumentov potrebných na vymáhanie.
2. Dožadujúci subjekt môže podať žiadosť o vymáhanie iba vtedy, keď:
 - a) pohľadávka alebo exekučný titul nie je v členskom štáte predmetom sporu, čo sa nevzťahuje na prípad, na ktorý sa uplatňuje článok 78 ods. 2 pododsek 2;
 - b) uplatnil vo svojom členskom štáte vhodné vymáhacie postupy, ktoré mohli byť vykonané na základe titulu uvedeného v odseku 1, a keď prijaté opatrenia nepovedú k úplnej úhrade pohľadávky.
3. V žiadosti o vymáhanie musia byť uvedené tieto údaje:
 - a) meno, adresa a akákoľvek ďalšia informácia potrebná na identifikáciu dotknutej osoby a/alebo tretej osoby, ktorá má v držbe jej pohľadávky;
 - b) akákoľvek informácia potrebná na identifikáciu dožiadateľného subjektu;
 - c) exekučný titul vydaný v členskom štáte dožadujúcej inštitúcie;
 - d) povaha a výška pohľadávky vrátane základnej sumy, úrokov a penále, pokút a splatných nákladov, pričom suma sa uvedie v peňažnej mene členských štátov oboch subjektov;
 - e) dátum oznámenia titulu príjemcovi dožadujúcim subjektom a/alebo dožiadateľným subjektom;
 - f) dátum, odkedy je vymáhanie možné a doba, počas ktorej je vymáhanie možné v súlade s právnymi predpismi platnými v členskom štáte dožadujúceho subjektu;
 - g) akúkoľvek užitočnú informáciu.
4. Žiadosť o úhradu obsahuje okrem iného vyhlásenie dožadujúceho subjektu, ktorým sa potvrdzuje splnenie podmienok stanovených v odseku 2.
5. Dožadujúci subjekt zašle dožiadateľmu subjektu všetky dôležité informácie týkajúce sa prípadu, ktorý bol dôvodom na podanie žiadosti o vymáhanie, hneď, ako ich získa.

Článok 76
Exekučný titul umožňujúci vymáhanie

1. Exekučný titul umožňujúci vymáhanie pohľadávky sa automaticky uznáva a pristupuje sa k nemu ako k nástroju, pomocou ktorého sa môže vymáhať pohľadávka od dožiadaného subjektu.
2. Napriek odseku 1 exekučný titul umožňujúci vymáhanie pohľadávky môže byť v prípade potreby a podľa právnych predpisov platných v členskom štáte dožiadaného subjektu potvrdený a uznávaný ako titul povoľujúci vymáhanie na území tohto členského štátu, alebo doplnený alebo nahradený takýmto titulom.

Do troch mesiacov od dátumu doručenia žiadosti sa príslušné orgány budú snažiť splniť formality spočívajúce v potvrdení exekučného titulu, jeho uznaní, doplnení alebo nahradení, čo sa však nevzťahuje na prípady, na ktoré sa uplatňujú ustanovenia tretieho pododseku. Uvedené úkony nesmú byť odmietnuté, ak je exekučný titul správne formulovaný. Pri prekročení trojmesačnej lehoty je dožiadaný subjekt povinný oznámiť dožiadajúcemu subjektu dôvody prekročenia lehoty.

Ak v súvislosti s ktoroukoľvek z uvedených formalít vznikne spor, ktorý sa týka pohľadávky a/alebo exekučného titulu umožňujúceho vymáhanie, ktorý vydal dožiadajúci subjekt, uplatňuje sa článok 78.

Článok 77
Platobné podmienky a lehoty

1. Vymáhanie sa uskutoční v mene členského štátu dožiadaného subjektu. Dožiadaný subjekt prevedie na dožiadajúci subjekt celú sumu pohľadávky, ktorá bola predmetom vymáhania.
2. Dožiadaný subjekt môže poskytnúť dlžníkovi platobnú lehotu alebo mu povoliť platbu formou splátok v prípade, že mu to umožňujú právne predpisy, správne predpisy a správna prax platné v členskom štáte a vopred sa poradil s dožiadajúcim subjektom. Úroky vybrané dožiadaným orgánom pri uplatnení tejto platobnej lehoty sa takisto prevedú na dožiadajúci subjekt.

Od dátumu, kedy bol exekučný titul umožňujúci vymáhanie pohľadávky priamo uznaný, potvrdený, doplnený alebo nahradený podľa článku 76, za každé omeškanie s platbou sa vyberajú úroky podľa právnych predpisov, správnych predpisov a správnej praxe platnej v členskom štáte dožiadaného subjektu, ktoré sa takisto prevedú na dožiadajúci subjekt.

Článok 78
Spor vo veci pohľadávky alebo exekučného titulu umožňujúceho vymáhanie

1. Ak počas postupu vymáhania pohľadávka alebo exekučný titul umožňujúci jej vymáhanie vydaný členským štátom dožiadajúceho subjektu sú predmetom sporu s dotknutou osobou, dotknutá osoba podá žalobu na príslušný súd členského štátu dožiadajúceho subjektu podľa právnych predpisov platných v tomto členskom štáte.

Dožadujúci subjekt musí o žalobe informovať dožiadaný subjekt. Žalobu môže oznámiť dožiadanému subjektu aj dotknutá osoba.

2. Hneď, ako dožiadaný subjekt dostane oznámenie uvedené v odseku 1 buď od dožadujúceho subjektu, alebo od dotknutej osoby, pozastaví exekučné konanie a bude čakať na rozhodnutie súdu príslušného v tejto veci, pokiaľ dožadujúci subjekt nepodá odvoláciu žiadosť podľa druhého pododseku. Ak to bude považovať za nutné, môže uplatniť zabezpečovacie opatrenia, aby zaručil vymáhanie, ak mu to právne alebo správne predpisy platné v jeho členskom štáte umožňujú pri obdobných pohľadávkach.

Napriek prvému pododseku dožadujúci subjekt môže podľa právnych predpisov, správnych predpisov a správnej praxe platnej v jeho členskom štáte vymáhať pohľadávku, ktorá je predmetom sporu, ak mu to právne predpisy, správne predpisy a správna prax platné v členskom štáte dožiadaného subjektu umožnia. Ak je záver sporu priaznivý voči dlžníkovi, dožadujúci subjekt je povinný vrátiť celú sumu, ktorá bola predmetom vymáhania, ako aj celú splatnú kompenzáciu podľa právnych predpisov platných v členskom štáte dožiadaného orgánu.

3. V prípade, že sa spor týka exekučných opatrení prijatých v členskom štáte dožiadaného subjektu, žaloba sa podá na príslušný súd tohto členského štátu podľa právnych a správnych predpisov.
4. V prípade, že príslušným súdom, na ktorý bola žaloba podaná podľa odseku 1, je súd alebo správny súd, rozhodnutie súdu je v tomto prípade, ak je vynesené v prospech dožadujúceho subjektu a umožňuje vymáhanie pohľadávky v členskom štáte dožadujúceho subjektu, „exekučným titulom“ a vymáhanie pohľadávky sa vykoná na základe tohto rozhodnutia.

Článok 79 Rozsah pomoci

1. Dožiadaný subjekt nie je povinný:
 - a) poskytnúť pomoc ustanovenú v článkoch 73 až 78 v prípade, že vymáhanie pohľadávky môže so zreteľom na situáciu dlžníka spôsobiť vážne ťažkosti ekonomickej alebo sociálnej povahy v jeho členskom štáte, pretože zákonné a správne predpisy a správna prax platná v členskom štáte dožiadaného subjektu umožňujú takéto opatrenie v prípade obdobných pohľadávok;
 - b) poskytnúť pomoc ustanovenú v článkoch 73 až 78 v prípade, že počiatočná žiadosť podľa článkov 73 až 75 sa týka pohľadávok, ktoré majú viac ako päť rokov rátaných od okamihu, kedy exekučný titul umožňujúci vymáhanie je stanovený podľa právnych a správnych predpisov alebo správnej praxe platných v členskom štáte dožadujúceho orgánu, do dátumu žiadosti. Ak však pohľadávka alebo titul je predmetom sporu, lehota sa začína okamihom, kedy dožadujúci subjekt stanovil, že pohľadávka alebo exekučný titul nemôže byť predmetom sporu.

Článok 80
Zabezpečovacie opatrenia

Na základe odôvodnenej žiadosti dožadujúceho subjektu urobí dožiadaný subjekt zabezpečovacie opatrenia, aby zabezpečil vymáhanie pohľadávky, ak mu to právne alebo správne predpisy platné v členskom štáte dožiadaného subjektu umožňujú.

Na účely uplatňovania prvého pododseku sa ustanovenia a postupy uvedené v článkoch 73 až 75 a v článku 77 uplatňujú *mutatis mutandis*.

Článok 81
Náklady

1. V prípade, že sa pohľadávka vymáha metódou kompenzácie uvedenou v článkoch 71 a 72, nepožadujú sa žiadne exekučné náklady.
2. Dožiadaný subjekt vymáha od dotknutej osoby aj všetky náklady spojené s vymáhaním na základe článkov 73 až 77 a článku 81 a ich sumu zachová podľa právnych a správnych predpisov svojho členského štátu, ktoré sa uplatňujú na obdobné pohľadávky.
3. Členské štáty sa zrieknu časti alebo celej náhrady nákladov vyplývajúcich zo vzájomnej pomoci, ktorú si poskytnú podľa pravidiel nariadenia (ES) č. 883/2004 alebo tohto nariadenia.
4. V prípade vymáhania, pri ktorom nastane osobitný problém spočívajúci v príliš vysokých nákladoch, sa dožadujúce subjekty a dožiadané subjekty môžu dohodnúť v jednotlivých prípadoch na osobitných podmienkach náhrady.
5. Príslušný orgán členského štátu dožadujúceho subjektu má voči príslušnému orgánu členského štátu dožiadaného subjektu povinnosť nahradiť všetky vzniknuté náklady a všetky straty vzniknuté v súvislosti so žalobami, ktoré boli uznané ako neopodstatnené, čo sa týka reálnosti pohľadávky alebo platnosti exekučného titulu vydaného dožadujúcim subjektom.

Hlava V – Rôzne, prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 82
Správna kontrola a lekárske vyšetrenie

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 27, v prípade, že poberateľ dávok uvedených v kapitolách I, II a IV hlavy III má pobyt alebo bydlisko na území iného členského štátu, ako je štát, kde sa nachádza dlžnícka inštitúcia, lekárske vyšetrenie vykoná na žiadosť tejto inštitúcie inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska poberateľa za podmienok a postupmi ustanovenými právnymi predpismi, ktoré táto posledne menovaná inštitúcia uplatňuje. V tomto prípade sú zistenia inštitúcie miesta pobytu alebo bydliska pre dlžnícku inštitúciu záväzné.

Ak inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska je podľa článku 82 nariadenia (ES) č.

883/2004 vyzvaná, aby vykonala lekársky znalecký posudok, bude postupovať v súlade s postupmi ustanovenými právnymi predpismi, ktoré uplatňuje. Ak takéto postupy nie sú stanovené, obráti sa na dlžnícku inštitúciu, aby zistila postupy, ktoré treba uplatniť.

Dlžnícka inštitúcia si zachováva možnosť nariadiť lekárske vyšetrenie poberateľa lekárom, ktorého si sama vyberie. Poberateľ však môže byť vyzvaný, aby sa dostavil do členského štátu dlžníckej inštitúcie iba pod podmienkou, že je schopný absolvovať cestu bez toho, aby to poškodilo jeho zdravie, a že cestovné a náklady na pobyt uhradí dlžnícka inštitúcia.

- 2 Keď poberateľ dávok uvedených v kapitolách I, II a IV hlavy III má pobyt alebo bydlisko na území iného členského štátu, ako je ten, kde sa nachádza dlžnícka inštitúcia, správnu kontrolu vykoná na žiadosť tejto inštitúcie inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska poberateľa. Dlžnícka inštitúcia oznámi inštitúcii miesta pobytu alebo bydliska, na čo sa správna kontrola musí zamerať. V opačnom prípade inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska uskutoční kontrolu v súlade s postupmi ustanovenými právnymi predpismi, ktoré uplatňuje.

Inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska je povinná zaslať správu dlžníckej inštitúcii, ktorá si kontrolu vyžiadala.

Článok 83 Oznámenia

- 1 Členské štáty oznámia Komisii údaje o orgánoch uvedených v článku 1 písm. m), q) a r) nariadenia (ES) č. 883/2004 a v článku 1 písm. a) a b) tohto nariadenia, ako aj o určených inštitúciách uvedených v hlave II tohto nariadenia.
- 2 Orgány uvedené v článku 1 musia mať elektronickú identitu vo forme identifikačného čísla a elektronickej adresy.
- 3 Správna komisia určí postupy oznamovania údajov uvedených v odseku 1 vrátane spoločného formátu a vzoru oznámení.
- 4 V prílohe 4 tohto nariadenia je označená databáza prístupná verejnosti, v ktorej sa zhromažďujú informácie uvedené v odseku 1.
- 5 Členské štáty zabezpečujú stálu aktualizáciu informácií uvedených v odseku 1.

Článok 84 Dokumenty

1. Vzory, formy a formáty dokumentov potrebných na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia vypracuje správna komisia podľa ustanovení článku 4.

Príslušné inštitúcie ich poskytnú osobám, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

2. V rámci vzájomných vzťahov sa príslušné orgány alebo inštitúcie dvoch alebo viacerých členských štátov môžu dohodnúť na jednoduchších dokumentoch alebo jednoduchšej výmene údajov. Tieto dohody musia oznámiť správnej komisii.

Článok 85 *Poskytovanie informácií*

1. Správna komisia vypracuje informačné materiály potrebné na to, aby sa dotknuté osoby oboznámili so svojimi právami a administratívnymi formalitami, ktoré musia splniť, aby si mohli uplatniť svoje nároky. Šírenie informácií sa bude prednostne uskutočňovať elektronicky formou on-line prístupu na verejne prístupné internetové stránky. Správna komisia bude kontrolovať pravidelnú aktualizáciu uvedených informácií.
2. Poradný výbor uvedený v článku 75 nariadenia (ES) č. 883/2004 môže vydávať stanoviská a odporúčania na zlepšenie informácií a ich šírenia.
3. Členské štáty sa starajú o to, aby osoby, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 883/2004, boli informované o zmenách a doplneniach nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia tak, aby sa mohli domáhať svojich nárokov.
4. Príslušné orgány dohliadajú na to, aby ich inštitúcie boli informované a uplatňovali všetky zákonné a iné ustanovenia Spoločenstva, vrátane rozhodnutí správnej komisie, v oblastiach a za podmienok ustanovených nariadením (ES) č. 883/2004 a týmto nariadením.

Článok 86 *Prevod peňazí*

Na účely uplatňovania ustanovení (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia, výmenný kurz medzi peňažnými menami je referenčný devízový kurz uverejnený Európskou centrálnou bankou.

Článok 87 *Štatistiky*

Príslušné orgány vypracujú a zašlú štatistiky týkajúce sa vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 a tohto nariadenia sekretariátu správnej komisie. Tieto údaje sa zbierajú a zhromažďujú podľa plánu a metódou, ktoré určí správna komisia. Správna komisia zabezpečuje šírenie informácií.

Článok 88 *Zmena a doplnenie príloh*

Prílohy 1, 2, 3 a 4 tohto nariadenia, ako aj prílohy I, VI, VII, VIII, IX nariadenia (ES) č. 883/2004, sa môžu zmeniť a doplniť nariadením Komisie na základe žiadosti príslušného členského štátu alebo príslušných členských štátov alebo ich príslušných orgánov a na základe jednomyseľného súhlasu správnej komisie.

Článok 89
Prechodné ustanovenia

Ustanovenia článku 87 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa uplatňujú na situácie, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

Článok 90
Zrušenie

1. Nariadenie Rady (EHS) č. 574/72 sa zrušuje dňom, kedy sa začne uplatňovať toto nariadenie.

Nariadenie (EHS) č. 574/72 však zostáva v platnosti a jeho právne účinky sa zachovávajú na účely:

- a) nariadenia Rady (ES) č. 859/2004 zo 14. mája 2003, ktorým sa rozširujú ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa doteraz tieto ustanovenia nevzťahujú výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti⁸, dovedty, kým toto nariadenie nebude zrušené alebo zmenené a doplnené;
 - b) nariadenia Rady (EHS) č. 1661/85 z 13. júna 1985, ktorým sa ustanovujú technické úpravy pravidiel Spoločenstva o sociálnom zabezpečení pre migrujúcich pracovníkov vzhľadom na Grónsko⁹, dovedty, kým toto nariadenie nebude zrušené alebo zmenené a doplnené;
 - c) dohody o Európskom hospodárskom priestore¹⁰, dohody medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb¹¹ a ostatných dohôd, ktoré obsahujú odkaz na nariadenie (EHS) č. 574/72, dovedty, kým toto nariadenie nebude zrušené alebo zmenené a doplnené.
2. V smernici Rady 98/49/ES z 29. júna 1998 o zabezpečení doplnkových dôchodkových práv zamestnaných a samostatne zárobkovo činných osôb pohybujúcich sa v rámci Spoločenstva¹², sa odkazmi na nariadenie (EHS) č. 574/72 rozumejú odkazy na toto nariadenie.

⁸ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 1.

⁹ Ú. v. ES L 160, 20.6.1985, s. 7.

¹⁰ Ú. v. ES L 1, 31.1.1994, s. 1.

¹¹ Ú. v. ES L 114, 30.4.2002, s. 6. Dohoda naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím č. 2 Zmiešanej komisie EÚ-Švajčiarsko (Ú. v. EÚ L 187, 26.7.2003, s. 55.)

¹² Ú. v. ES L 209, 25.7.1998, s. 46.

Článok 91
Závěrečné ustanovenia

Toto nariadenie nadobúda účinnosť po šiestich mesiacoch odo dňa nasledujúceho po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

PRÍLOHA 1

Ustanovenia na vykonávanie dvojstranných dohovorov, ktoré zostávajú v platnosti, a nové ustanovenia na vykonávanie dvojstranných dohovorov

(článok 8 ods. 1 a článok 9 ods. 2)

PRÍLOHA 2

Osobitné systémy uplatniteľné na štátnych zamestnancov

(články 31 a 41)

A. Osobitné systémy uplatniteľné na štátnych zamestnancov, na ktorých sa nevzťahujú ustanovenia hlavy III kapitoly 1 nariadenia (ES) č. 883/2004 týkajúce sa vecných dávok

1. Nemecko

Versorgungssystem für Beamte (systém poistenia pre prípad choroby pre štátnych zamestnancov)

2. Španielsko

Mutualismo administrativo (osobitný režim pre štátnych zamestnancov, ozbrojené sily a správu súdnictva)

B. Osobitné systémy uplatniteľné na štátnych zamestnancov, na ktorých sa nevzťahujú ustanovenia hlavy III kapitoly 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, ktoré sa týkajú vecných dávok

1. Nemecko

Unfallfürsorge für Beamte (systém úrazového poistenia pre štátnych zamestnancov)

PRÍLOHA 3

Členské štáty, ktoré nahrádzajú náklady na dávky na základe paušálnych platieb

(článok 62 ods. 1)

PRÍLOHA 4

Príslušné orgány a inštitúcie, inštitúcie miesta bydliska a pobytu, portály, inštitúcie a orgány určené príslušnými orgánmi.

(článok 84 ods. 4)